

OZNÁMENÍ KONCEPCE

dle zákona č. 100/2001 Sb.,
o posuzování vlivů na životní prostředí,
ve znění pozdějších předpisů
(dle přílohy č. 7 citovaného zákona)

Adaptační strategie města Prostějova na změnu klimatu

*Opava
Září 2023*

OBSAH

A. ÚDAJE O PŘEDKLADATELI.....	7
A.1 Název organizace	7
A.2 IČ	7
A.3 Sídlo (bydliště).....	7
A.4 Jméno, příjmení, adresa, telefon a e-mail oprávněného zástupce předkladatele	7
B. ÚDAJE O KONCEPCI	8
B.1 Název koncepce.....	8
B.2 Obsahové zaměření (osnova).....	8
B.3 Charakter.....	9
B.4 Zdůvodnění potřeby pořízení	9
B.5 Základní principy a postupy (etapy) řešení	9
B.6 Hlavní cíle	10
B.7 Míra, v jaké koncepci stanoví rámec pro záměry a jiné činnosti, vzhledem k jejich umístění, povaze, velikosti, provozním podmínkám, požadavkům na přírodní zdroje apod.	12
B.8 Přehled uvažovaných variant řešení	13
B.9 Vztah k jiným koncepcím a možnost kumulace vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví s jinými záměry	13
B.9.3 Možnost kumulace vlivů.....	17
B.10 Předpokládaný termín dokončení.....	17
B.11 Návrhové období.....	17
B.12 Způsob schvalování	17
C. ÚDAJE O DOTČENÉM ÚZEMÍ	18
C.1 Vymezení dotčeného území	18
C.2 Výčet dotčených územních samosprávných celků, které mohou být koncepcí ovlivněny	19
C.3 Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území.....	19
C.3.1 Obyvatelstvo a zdraví	20
C.3.2 Horninové prostředí	21
C.3.3 Klima a kvalita ovzduší	21
C.3.4 Kvalita ovzduší.....	23
C.3.5 Voda	27
C.3.6 Půda a zemědělství.....	31
C.3.7 Lesy.....	32
C.3.8 Příroda a krajina	34
C.3.9 Veřejná Zeleň	35
C.3.10 Staré ekologické zátěže	36

C.3.11 Odpady	36
C.3.12 Hluk	37
C.3.13 Kulturní památky	38
C.4 Stávající problémy životního prostředí v dotčeném území	39
D. PŘEDPOKLÁDANÉ VLIVY KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ VE VYMEZENÉM DOTČENÉM ÚZEMÍ	41
E. DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE	44
E.1 Výčet možných vlivů koncepce přesahujících hranice České republiky	44
E.2 Mapová dokumentace a jiná dokumentace týkající se údajů v oznámení koncepce	44
E.3 Další podstatné informace předkladatele o možných vlivech na životní prostředí a veřejné zdraví	44
E.4 Stanovisko orgánu ochrany přírody, pokud je vyžadováno podle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů	44

Seznam tabulek

Tabulka 1 Vztah předkládané koncepce vůči jiným koncepcím přijatým na nadnárodní, národní, krajské a místní úrovni	15
Tabulka 2 Vztah Adaptační strategie města Prostějova na změnu klimatu ke koncepčním dokumentům	15
Tabulka 3 Základní klimatické charakteristiky dle Quitta (1971, aktualizace Tolasz 2007)	22
Tabulka 4 Potenciální odhadované vlivy Adaptační strategie města Prostějova na změnu klimatu na složky životního prostředí	41

Seznam obrázků

Obrázek 1 Struktura cílů a prioritních oblastí adaptační strategie.....	11
Obrázek 2 Vymezení řešeného území města Prostějov	19
Obrázek 3 Vývoj počtu obyvatel na území města Prostějov	20
Obrázek 4 Klimatické oblasti České republiky s vyznačením města Prostějova	22
Obrázek 5: Pětiletý průměr ročních průměrných koncentrací PM ₁₀ , v období 2017 – 2021	24
Obrázek 6: Pětiletý průměr ročních průměrných koncentrací PM _{2,5} v období 2017 – 2021	25
Obrázek 7 Pětiletý průměr ročních průměrných koncentrací benzo(a)pyrenu, v období 2017 – 2021	25
Obrázek 8 Oblasti Olomouckého kraje s překročenými imisními limity pro ochranu lidského zdraví – B(a)P	26
Obrázek 9 Vodní toky, záplavová území, kritické body a jejich povodí.....	28
Obrázek 10 Jakost povrchových vod v Olomouckém kraji	29
Obrázek 11 Erozní ohrožení zemědělské půdy	32
Obrázek 12 Lesní porosty, parky a ostatní plochy veřejné zeleně, zahrady a ovocné sady.....	33
Obrázek 13 Intenzita dopravy, dle sčítání dopravy, ve městě Prostějov (2021).....	38

ZKRATKY A VYSVĚTLIVKY:

AOPK ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
B(a)P	Benzo(a)pyren
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EIA	Posuzování vlivů záměrů na ŽP
EU	Evropská unie
EVL	Evropsky významná lokalita (Natura 2000)
EVVO	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
CHKO	Chráněná krajinná oblast
CHOPAV	Chráněná oblast přirozené akumulace vod
IČ	Identifikační číslo
IRZ	Integrovaný registr znečišťování
Koncepce	V tomto textu vždy dokument ve smyslu § 10a) zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů
KÚ	Krajský úřad
k.ú.	Katastrální úřad
Ldvn	Hlukový indikátor pro den-večer-noc
Ln	Hlukový indikátor pro noc
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NATURA 2000	Soustava chráněných území Natura 2000
NO _x	Oxidy dusíku
OIK	Olomoucký kraj
PAU	Polycyklické aromatické uhlovodíky
PM ₁₀ , PM _{2,5}	Suspendované částice frakce PM ₁₀ , PM _{2,5} (prašný aerosol)
PO	Ptačí oblast (Natura 2000)
POH	Plán odpadového hospodářství
Q ₁₀₀	Záplavové území 100leté vody
SEA	Posuzování vlivů koncepce na životní prostředí
SECAP	Sustainable Energy and Climate Action Plan
SEZ	Stará ekologická zátěž
SO ORP	Správní obvod obce s rozšířenou působností
TZL	Tuhé znečišťující látky
ÚAP	Územně analytické podklady
ÚPD	Územně plánovací dokumentace
ÚSES	Územní systém ekologické stability
VKP	Významný krajinný prvek
ZPF	Zemědělský půdní fond
ZÚR	Zásady územního rozvoje
ŽP	Životní prostředí

ÚVOD

Předložené oznámení návrhu koncepce „Adaptační strategie města Prostějova na změnu klimatu“ (dále také oznámení koncepce) je zpracováno na základě § 10 písm. c) zákona číslo 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Oznámení koncepce vychází z obsahu přílohy číslo 7 citovaného zákona. Procedura posouzení vlivů na životní prostředí pro uvedenou koncepci probíhá v souladu s § 22 písm. b) zákona, v působnosti Olomouckého kraje.

Základním dokumentem pro zpracování Oznámení koncepce jsou koncepční podklady a informace předané zpracovatelům oznámení předkladatelem koncepce, dále konzultace s orgány veřejné správy, literární a mapové podklady a zkušenosti zpracovatelů při zpracování jiných oznámení SEA a dalších koncepčních materiálů. Hlavní použité materiály jsou uvedeny v závěru Oznámení v kapitole „Seznam použitých podkladů“. Ke zpracování kapitoly části „C“ Oznámení byly využity existující podklady v souladu s § 10 písm. b), odst. 3, zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP, ve znění pozdějších předpisů.

Soulad oznámení uvedené koncepce s povinnostmi vyplývajícími ze zákonných ustanovení byl konfrontován s platnou právní úpravou. Existují-li další závažné skutečnosti, které by na posuzování koncepce mohly mít zásadní vliv, nebyly zpracovateli oznámení koncepce v době jeho zpracování známy.

A. ÚDAJE O PŘEDKLADATELI

A.1 NÁZEV ORGANIZACE

Statutární město Prostějov

A.2 IČ

IČ: 00288659

A.3 SÍDLO (BYDLIŠTĚ)

Statutární město Prostějov
náměstí T. G. Masaryka 130/14
796 01 Prostějov

A.4 JMÉNO, PŘÍJMENÍ, ADRESA, TELEFON A E-MAIL OPRÁVNĚNÉHO ZÁSTUPCE PŘEDKLADATELE

Mgr. František Jura
primátor statutárního města Prostějova

Statutární město Prostějov
náměstí T. G. Masaryka 130/14
796 01 Prostějov

Kontaktní osoba:

Ing. Pavlína Řmotová
Referentka strategického rozvoje a koordinace
oddělení rozvoje a investičních záměrů
Odbor rozvoje a investic
Tel.: +420 582 329 139
Email: pavlina.rmotova@prostejov.eu

Adaptační strategie města Prostějova na změnu klimatu je zpracovávána organizací Centrum udržitelného rozvoje, z. s.

B. ÚDAJE O KONCEPCI

B.1 NÁZEV KONCEPCE

Adaptační strategie města Prostějova na změnu klimatu

B.2 OBSAHOVÉ ZAMĚŘENÍ (OSNOVA)

Adaptační strategie města Prostějova na změnu klimatu je střednědobým koncepčním dokumentem statutárního města Prostějova v oblasti adaptací na změny klimatu a ochraně klimatu. Strategie bude členěna do třech hlavních částí: Analytická, Návrhová a Implementační.

Analytická část se zabývá predikcí vývoje klimatu v příštích desetiletích a hodnocením zranitelnosti a rizik vyplývajících z predikovaných změn klimatu. Analytická část slouží jako východisko a odůvodnění pro zaměření cílů a opatření v Návrhové části. Shrnuje podstatné informace o statutárním městě Prostějov a jeho okolí ve vztahu k tématu ochrany klimatu, klimatické změny a jejich předpokládaných dopadů. Analytická část obsahuje základní témata, týkající se změny klimatu), vazby na základní koncepční dokumenty v oblasti adaptací na národní a evropské úrovni, predikce budoucího vývoje hlavních meteorologických a klimatických charakteristik, analýzu termálních satelitních snímků, tepelný ostrov města a predikci hlavních hrozeb a rizik pro statutární město Prostějov. Je zde provedeno vyhodnocení hlavních rizik pro jednotlivé tematické oblasti, kterými jsou:

- budovy,
- veřejná prostranství a veřejná zeleň,
- ochrana přírody, biodiverzita a lokální ekosystémy,
- vodní režim v krajině a vodní hospodářství,
- zemědělství,
- zdraví a hygiena
- průmysl a energetika.

Návrhová část vychází ze zadání projektu, schválených závěrů analytické části, podnětů a návrhů získaných v rámci procesu přípravy. Rámec pro zpracování tvořily také další platné i připravované dokumenty města. Návrhová část bude obsahovat vizi, strategické a specifické cíle a prioritní oblasti/opatření, jak adaptační, tak mitigační. Dále obsahuje karty opatření, která daná opatření podrobněji rozepisují. Členění návrhové části je stručně popsáno níže v kapitole B.6.

V rámci Implementační části budou řešeny především řídicí struktura pro implementaci strategie, časový harmonogram, akční plán, způsob monitoringu naplňování strategie a další kroky pro úspěšnou implementaci adaptační strategie. Implementační část bude zahrnovat akční plán, který pro jednotlivé tematické oblasti specifikuje časový, finanční a organizační rámec realizace konkrétních opatření. Do akčního plánu budou zahrnuty také plánované projekty města se stávajícího zásobníku plánovaných projektů, které by mohly přispět k naplnění očekávaných cílů adaptační strategie.

B.3 CHARAKTER

Adaptační strategie města Prostějova na změnu klimatu je střednědobý strategický dokument, který definuje základní strategické cíle a přístupy za účelem ochrany klimatu a za účelem zmírnění dopadů klimatických změn, a následně doporučuje opatření a aktivity pro dosažení definovaných cílů, tak aby statutární město Prostějov prosperovalo jako celek. Strategie je tvořena pro období do roku 2035.

Adaptační strategie města Prostějova na změnu klimatu je strategickým dokumentem, a důležitým nástrojem, o který se samospráva města bude moci opírat při rozhodování o investičních i neinvestičních projektových záměrech a možnostech zahrnutí adaptačních opatření do plánovaných investic města či realizace konkrétních adaptačních opatření na dopady změn klimatu.

Při zpracování tohoto strategického dokumentu byl použit i tzv. participativní přístup, kdy do přípravy byla zapojena odborná veřejnost působící v zájmových oblastech formou řízených individuálních rozhovorů.

B.4 ZDŮVODNĚNÍ POTŘEBY POŘÍZENÍ

Hlavním cílem Adaptační strategie města Prostějova na změnu klimatu je, aby město bylo připraveno reagovat na dopady změny klimatu, a aby byly připraveny návrhy adaptačních a mitigačních opatření, díky kterým bude statutární město Prostějov a jeho okolí atraktivnějším a zdravějším místem pro každodenní život obyvatel a fungování podnikatelských i neziskových subjektů.

Stávající vývoj změny klimatu, a rovněž také socio-demografický a environmentální vývoj, vyžaduje podrobné vyhodnocení rizik spojených s dopady změn klimatu, a následné nastavení dalších strategických kroků s využitím moderních přístupů pro udržení stávající kvality života obyvatel a jeho další rozvoj v budoucnosti ve světle dopadů změn klimatu.

Strategie může po dobu své platnosti sloužit jako rámec pro podporu a financování projektů s adaptačním aspektem, např. v rámci Norských fondů (zde je existence adaptační strategie podmínkou financování projektů, které jsou s ní v souladu), ESIF 2021–2027, národních dotačních titulů, ad. Konkrétní typové projekty jsou součástí akčního plánu adaptační strategie, které by se měly promítnout do aktualizované implementační části Strategie rozvoje města.

B.5 ZÁKLADNÍ PRINCIPY A POSTUPY (ETAPY) ŘEŠENÍ

Celý proces tvorby Adaptační strategie města Prostějova na změnu klimatu byl rozdělen do několika fází. V průběhu roku 2022 probíhala příprava Analytické části. V roce 2023 bylo zahájeno zpracování Návrhové části adaptační strategie. Návrhová část je doposud projednávána. Na ni naváže zpracování Implementační části, která by měla být zpracována v druhé polovině roku 2023.

Dokument má vazbu na strategický plán města Prostějova a budou projednány orgány statutárního města Prostějov. Po ukončení procesu posuzování vlivů koncepce na životní prostředí (SEA) bude koncepce předložena ke schválení zastupitelstvu statutárního města Prostějova.

B.6 HLAVNÍ CÍLE

Návrhová část vychází z Metodiky přípravy veřejných strategií (aktualizace 2019), přijaté usnesením vlády ČR č. 71/2019. Návrhová část bude obsahovat vizi, strategické a specifické cíle a opatření. **Návrh vize** bude vycházet z hlavních klíčových zjištění a bodů analýzy.

Adaptační strategie města Prostějova na změnu klimatu bude přispívat k naplňování Strategického plánu Prostějov 2022-2035, a to zejména v oblastech:

- Z1: Odolné město a ekologicky stabilní krajina
- Z2: Udržitelná energetika a efektivní odpadové hospodářství
- M1: Zdravá, aktivní a udržitelná mobilita
- M2: Udržitelná dopravní infrastruktura
- E1: Veřejná infrastruktura a oživení centra města

Návrh vize je v současné době projednáván.

Adaptační strategie zahrnuje níže uvedené typy opatření:

Zelená opatření - zahrnují přírodní a přírodě blízké prvky a oblasti ve městě, které mají další environmentální funkce. Poskytují ekosystémové služby, napomáhají mírnit projevy změny klimatu a jsou přínosné pro obyvatele města. Z hlediska adaptačních opatření zahrnuje využití zelené infrastruktury například tyto prvky a opatření:

- zeleň ve veřejných prostorech a krajině,
- zelené střechy a zelené fasády,
- soukromá zeleň - zahrady.

Modrá opatření - využívají vodu nebo směřují k nakládání s ní. Voda slouží jednak k ochlazení, dalším cílem je její efektivnější využití. Mezi možnosti využití modré infrastruktury lze řadit:

- zlepšení zadržování vody,
- zvyšování propustnosti terénu a zasakování srážkové vody,
- využití stojatých a tekoucích vod ve městě a krajině.

Šedá opatření - jedná se o člověkem vytvořené struktury, jako jsou budovy a infrastruktura ve městě. Mezi šedá opatření patří např.:

- izolace budov,
- stínění, ventilace,
- voděodolné konstrukce odpadních vod atp.

Měkká opatření – opatření organizačního, administrativního a podobného charakteru jsou průřezová a slouží především k podpoře realizace ostatních opatření.

Mitigační opatření - opatření ke snížení vypouštěného množství skleníkových plynů. Patří mezi ně

zejména energetická opatření na budovách, která je žádoucí propojovat s adaptačními opatřeními nebo opatření pro omezení emisí skleníkových plynů v dopravě. Mitigačním opatřením je i údržba, popřípadě rozšiřování zelených ploch, např. obnova lesů, výsadby zeleně v krajině apod.

Návrhová část obsahuje struktura strategických a specifických cílů a prioritních oblastí/ opatření, které jsou rozepsány do karet opatření. Tato struktura je znázorněna níže.

Strategické cíle vycházejí z pracovního návrhu vize, jejíž znění je doposud projednáváno, a má směřovat k jejich naplňování. Vycházejí z hlavních identifikovaných problémů/rizik, k jejichž řešení mají přispět. Cíle budou naplňovány soustavou specifických cílů a na ně navazujících prioritních oblastí/opatření, která jsou podrobně rozepsána v dalších částech návrhové části v rámci karet opatření.

Struktura cílů a opatření je následující:

Obrázek 1 Struktura cílů a prioritních oblastí adaptační strategie

Strategický cíl	Specifický cíl	Prioritní oblasti/Karty opatření
I. Adaptace na dopady změny klimatu	1. Ekologicky stabilní a adaptovaná krajina	1.1. Zemědělství
		1.2. Obnova vodního režimu v krajině včetně protierozní, retenční a protipovodňové funkce
		1.3. Ochrana přírody, biodiverzita a lokální ekosystémy
	2. Odolné město – adaptace na zvyšující se teploty	2.1 Modrozelená infrastruktura a hospodaření s dešťovou vodou
		2.2. Atraktivnější a zelenější veřejná prostranství
		2.3. Adaptace ploch pro výrobu a obchod
		2.4. Adaptační opatření na budovách – udržitelné nemovitosti
3. Systémová opatření	3.1. Systémová opatření pro podporu adaptací včetně zlepšení informovanosti	
II. Ochrana klimatu	4. Snižování emisí skleníkových plynů	4.1. Efektivní a udržitelná energetika a mobilita

Jako při tvorbě každé strategie, i zde je potřeba se vyrovnat s problémem prolínání obsahu jednotlivých opatření v rámci hierarchizace. Je zřejmé, že např. problematika vody se prolíná s problematikou veřejných prostranství, nelze vždy oddělit opatření na budovách, motivovaná zvyšováním teploty, od opatření na veřejných prostranstvích apod. Zcela jistě není účelné (ani možné) vytvářet umělou hranici, která by oddělovala aktivity do jednotlivých ohraničených oblastí, tak jak to bylo účelné v analytické fázi. Naopak v návrhové části je cílem problematiku integrovat, neboť i samotné projekty v sobě budou integrovat různé cíle a mohou tedy zasahovat i do různých opatření.

B.7 MÍRA, V JAKÉ KONCEPCE STANOVÍ RÁMEC PRO ZÁMĚRY A JINÉ ČINNOSTI, VZHLEDEM K JEJICH UMÍSTĚNÍ, POVAZE, VELIKOSTI, PROVOZNÍM PODMÍNKÁM, POŽADAVKŮM NA PŘÍRODNÍ ZDROJE APOD.

Adaptační strategie města Prostějova na změnu klimatu stanovuje základní postup optimálního rozvoje města, v období předpokládaných dopadů změn klimatu, s ohledem na stávající socioekonomické a přírodní podmínky města a potřeby jeho obyvatel.

Výchozím strategickým dokumentem města je Strategický plán Prostějov 2022-2035. Ten zahrnuje několik oblastí, které se týkají problematiky adaptací na klimatické změny a ochrany klimatu. Adaptační strategie města Prostějova na změnu klimatu se tak svými strategickými cíli, specifickými cíli a prioritními oblastmi/opatřeními přímo podílí na naplňování cílů strategického plánu města, přičemž obsahuje konkrétní cíle a opatření pro udržitelnou budoucnost města v podmínkách měnícího se klimatu v průběhu tohoto století.

Adaptační strategie města Prostějova na změnu klimatu bude jedním z podkladů pro:

- plánovací a investiční činnost statutárního města Prostějova při přípravě nových projektů a rekonstrukcí stávajících objektů,
- konkrétní jednotlivé projekty rozvoje statutárního města Prostějov, které budou řešit konkrétní problematiku dotčeného území, se zohledněním opatření na zmírnění dopadů změn klimatu, kdy Adaptační strategie slouží jako podklad a inspirace,
- čerpání dotací z dotačních programů EU, ČR, Olomouckého kraje a dalších zdrojů,
- adaptační strategie bude také využívána jako jeden z podkladů pro zpracování územně plánovací dokumentace statutárního města Prostějov,
- udržení a posílení zájmu ekonomických subjektů a vzdělaných obyvatel ve městě,
- atraktivitu statutárního města Prostějov a okolního prostředí pro zdravý a bezpečný život ve městě nejen z pohledu trvale žijících obyvatel a bydlení, ale také z pohledu volnočasových a sportovních aktivit obyvatel obce a turistů.

Na základě Adaptační strategie budou realizovány konkrétní projekty naplňující stanovenou vizi, strategické a specifické cíle a adaptační opatření v prioritních oblastech.

Míra, v jaké koncepci stanoví rámec pro záměry a jiné činnosti, vzhledem k jejich umístění, povaze, velikosti, provozním podmínkám, požadavkům na přírodní zdroje apod., je konkrétněji komentována zde:

- **umístění záměrů** – část z opatření je systémového, organizačního či vzdělávacího charakteru bez významnějšího územního průmětu. Většina opatření však bude mít územní průmět (např. opatření v oblasti podpory udržitelných forem dopravy, energetiky, opatření v oblasti nakládání s dešťovou vodou, opatření směřující ke zlepšení stavu veřejné zeleně apod.). Tato opatření jsou převážně vázána na intravilán a směřují ke zlepšení stávající modré, zelené nebo šedé infrastruktury. Cílem koncepce je dále implementovat adaptační principy a opatření do přípravy nových záměrů nebo do rekonstrukcí stávajících. Všechny prioritní oblasti s výjimkou systémových a průřezových opatření budou mít územní průmět, kterým může být např.:

- revitalizace konkrétních veřejných prostranství, revitalizace uličního prostoru,
 - podpora retenčních schopností krajiny – např. tvorba tůní a mokřadů, malé vodní nádrže, opatření pro retenci vody v krajině, přírodě blízká protipovodňová opatření
 - udržitelné formy dopravy – např. cyklostezky, parkoviště se zelení a propustnými povrchy
 - adaptační a mitigační opatření na budovách aj.
- **povaha a velikost záměrů** – konkrétní velikost záměrů v koncepci specifikována nebude a bude řešena v dalších fázích přípravy projektů. Koncepce nemá jako primární ambici vznik zcela nových záměrů, má ambici promítnou v koncepci uvedené principy do přípravy plánovaných záměrů, jako jsou např. úpravy veřejných prostranství, rekonstrukce budov a jejich okolí apod., s cílem implementovat do nich principy modrozelené infrastruktury. Koncepce tedy řeší povahu záměrů – příkladem jsou např. adaptační opatření na budovách, kdy koncepce doporučuje využití zelených střech při rekonstrukcích budov, využití akumulčních nádrží na dešťovou vodu nebo využití SMART technologií. Dalším příkladem jsou veřejná prostranství a parkovací místa, kdy koncepce specifikuje doporučení pro realizaci jednotlivých typů záměrů, jako jsou využití propustných povrchů, požadavky na zeleň se stínícím účinkem aj.
 - **provozní podmínky a požadavky na přírodní zdroje** – tyto informace nebudou s ohledem na podrobnost koncepce uvedeny a budou předmětem řešení v navazujících fázích přípravy konkrétních záměrů a případně i v rámci procesu EIA.

B.8 PŘEHLED UVAŽOVANÝCH VARIANT ŘEŠENÍ

Adaptační strategie města Prostějova na změnu klimatu bude řešena v jedné variantě. Řešení více variant je možné např. při přípravě konkrétních záměrů naplňujících opatření uvedené v koncepci. Projekty musí být vybírány v souladu s principy minimalizace vlivů na životní prostředí a musí být tedy podrobeny posuzování vlivů na životní prostředí (EIA), naturovému a biologickému hodnocení, respektive hodnocení dle procedury stavebního zákona v případě těch projektů, které zákonu č. 100/2001 Sb., zákonu č. 114/1992 Sb., nebudou podléhat.

B.9 VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM A MOŽNOST KUMULACE VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ S JINÝMI ZÁMĚRY

B.9.1 VÝCHODISKA PRO ZPRACOVÁNÍ KONCEPCE

Vzhledem ke svému zaměření má zpracovávaná koncepce vztah k řadě dokumentů na národní, krajské a místní úrovni. Jejich úplný výčet by nebyl – vzhledem k cílům oznámení a různé úrovni vzájemných vazeb – účelný, proto jsou uváděny pouze ty nejdůležitější.

Vztah strategie ke strategickým dokumentům na nadnárodní úrovni:

- Zelená dohoda pro Evropu (2019)

- Nová strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu (2021)

Vztah strategie ke strategickým dokumentům na **národní** úrovni:

- Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ (2019)
- Státní politika životního prostředí ČR 2030 s výhledem do roku 2050 (2021)
- Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016-2025 (2016)
- Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (2015, aktualizace 2021)
- Politika ochrany klimatu ČR (2017)
- Národní akční plán adaptace na změnu klimatu (akt. 2021)
- Politika územního rozvoje ČR ve znění Aktualizace č. 1, 2, 3, 4, 5 a 6 (2023)
- Strategie ochrany před negativními dopady povodní a erozními jevy přírodě blízkými opatřeními v České republice (2015)
- Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky (2017)

Vztah strategie ke strategickým dokumentům na **krajské** úrovni:

- Zásady územního rozvoje Olomouckého kraje (Aktualizace č. 5, 2022)
- Strategie rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje 2021–2027 s výhledem do roku 2030 (2021)

Vztah koncepce k hlavním strategickým dokumentům na **místní** úrovni:

- Územní plán města Prostějova (2022)
- Strategický plán Prostějov 2022-2035 (2022)

Hodnocení souladu koncepce se strategickými dokumenty bude součástí dokumentu Vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví v tom případě, že o nutnosti jeho zpracování rozhodne příslušný úřad v rámci zjišťovacího řízení.

B.9.2 VZTAH K PŘIJATÝM CÍLŮM V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Strategické a specifické cíle navrhované v rámci této koncepce by měly být v souladu s cíli vybraných strategických a programových dokumentů, především těch, které byly či jsou připravovány pro dlouhodobé období.

Níže je tabulkovou formou provedeno vyhodnocení vztahu Adaptační strategie města Prostějova na změnu klimatu ke koncepcím přijatým na nadnárodní, národní, krajské a místní úrovni, které se vztahují k zájmovému území, předmětu řešení posuzované koncepce a způsobu zpracování cílů ochrany životního prostředí. Hodnocení je provedeno pomocí stupnice uvedené v následující tabulce, která byla převzata z Metodického doporučení pro posuzování vlivů obecných koncepcí na životní prostředí (Věstník MŽP č. 1/2019).

Tabulka 1 Vztah předkládané koncepce vůči jiným koncepcím přijatým na nadnárodní, národní, krajské a místní úrovni

Intenzita vztahu	Popis vztahu	Odůvodnění vztahu
3	velmi silný (přímý) vztah	Strategický dokument obsahuje podněty, požadavky nebo záměry s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se přímo promítají do posuzované koncepce, jejich zahrnutí je nezbytnou podmínkou vyplývající z přijatého strategického dokumentu.
2	silný (přímý) vztah	Strategický dokument bez konkrétně definovaných nároků na promítnutí do předkládaného dokumentu. Do předkládané koncepce se promítají ve formě priorit, požadavků nebo podmínek (verbální výroky). Realizace koncepce není přímo závislá na přijatém strategickém dokumentu.
1	Slabý nebo nepřímý vztah	Strategický dokument neobsahuje podněty, požadavky nebo záměry s přímou vazbou na navrhovanou koncepci, je však podkladem pro odůvodnění konkrétních návrhů.

V následující tabulce je provedeno vyhodnocení intenzity vztahu Adaptační strategie města Prostějova na změnu klimatu k těm koncepcím, ke kterým byl identifikován nějaký vztah nebo u kterých nebylo možno tento vztah a priori vyloučit.

Tabulka 2 Vztah Adaptační strategie města Prostějova na změnu klimatu ke koncepčním dokumentům

Nadnárodní dokumenty	Možná vazba	Komentář
Zelená dohoda pro Evropu (European Green Deal - 2019)	1	Neobsahuje podněty s přímou vazbou na předkládanou koncepci, ale je důležitým podkladem pro formulaci některých specifických cílů v návaznosti na adaptační opatření.
Nová strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu (2021)	2	Obsahuje podněty s přímou vazbou na předkládanou koncepci, a je důležitým podkladem pro formulaci specifických cílů a opatření v oblasti adaptací na dopady změny klimatu.
Národní dokumenty	Možná vazba	Komentář
Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ (2019)	1	Strategie ČR 2021+ je základním koncepčním dokumentem v oblasti regionálního rozvoje a nástrojem realizace regionální politiky a koordinace působení ostatních veřejných politik na regionální rozvoj. Je jedním z podkladů pro formulaci některých specifických cílů, prioritních oblastí a opatření.
Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050 (2021)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Promítá se do předkládané koncepce prostřednictvím zaměření a formulací specifických cílů adaptační strategie.
Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016-2025 (2016)	1	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Strategie se v koncepci promítá především u prioritní oblasti 1.3. Ochrana přírody, biodiverzita a lokální ekosystémy.
Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (akt.)	3	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Strategie se v adaptační strategii promítá prostřednictvím všech specifických cílů a prioritních oblastí.

Oznámení koncepce - Adaptační strategie města Prostějova na změnu klimatu

2021)		
Politika ochrany klimatu ČR (2017)	3	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Strategie se v adaptační strategii promítá prostřednictvím specifického cíle 4. Snižování emisí skleníkových plynů.
Národní akční plán adaptace na změnu klimatu (akt. 2021)	3	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Národní akční plán se v adaptační strategii prostřednictvím všech specifických cílů a prioritních oblastí.
Politika územního rozvoje České republiky; aktualizace č. 1, 2, 3, 4, 5 a 6 (2023)	1	Nástroj územního plánování, který určuje požadavky a rámce pro konkretizaci ve stavebním zákoně obecně uváděných úkolů územního plánování v republikových, přeshraničních a mezinárodních souvislostech, zejména s ohledem na udržitelný rozvoj území. Koncepce respektuje republikové priority územního plánování.
Strategie ochrany před negativními dopady povodní a erozními jevy přírodě blízkými opatřeními v České republice (2015)	2	Obsahuje podněty a rámce řešitelné v předkládané adaptační strategii, která obsahuje opatření a aktivity zaměřené na podporu zadržování vody v krajině a podporu přirozené retenční schopnosti krajiny.
Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky (2017)	2	Cílem koncepce je vytvořit strategický rámec pro přijetí účinných legislativních, organizačních, technických a ekonomických opatření k minimalizaci dopadů sucha a nedostatku vody na životy a zdraví obyvatel, hospodářství, životní prostředí a na celkovou kvalitu života obyvatel. Do adaptační strategie se promítá zejména v rámci specifického cíle 1. Stabilní a adaptovaná krajina.
Krajské dokumenty	Možná vazba	Komentář
Zásady územního rozvoje Olomouckého kraje (Aktualizace č. 5, 2022)	1	ZÚR OIK je nadřazeným dokumentem pro ÚPD obcí, které s ní musí být v souladu. Je promítnuta do ÚPD Prostějov. AS Prostějov respektuje ZÚR OIK a je s ní v souladu.
Strategie rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje 2021–2027 s výhledem do roku 2030 (2021)	1	Strategie je nadřazeným a navazujícím dokumentem na krajské úrovni v oblasti strategického plánování a rozvoje. Zabývá se také problematikou adaptací na změny klimatu, její cíle jsou s předkládanou koncepcí v souladu.
Místní dokumenty	Možná vazba	Komentář
Územní plán města Prostějov (2022)	3	Obsahuje podněty a požadavky s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se přímo promítají do posuzované koncepce. AS přebírá relevantní opatření a záměry uvedené v ÚP Prostějov a současně budou relevantní opatření promítnuta do ÚP v rámci budoucích změn.
Strategický plán Prostějov 2022-2035 (2022)	3	Strategický plán Prostějov obsahuje podněty a požadavky s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, váží se na něj strategické a specifické cíle a prioritní oblasti Adaptační strategie. Ta naplňuje a rozpracovává zejména oblast Životní prostředí a cíl Z1: Odolné město a ekologicky stabilní krajina. Částečně také naplňuje opatření ZE: Efektivní, udržitelná energetika.

Vazby na koncepční materiály, ke kterým byl identifikován velmi silný (3) nebo silný (2) vztah budou

podrobněji popsány v dokumentu Vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví v případě, že o nutnosti jeho zpracování rozhodne příslušný úřad v další fázi procedury SEA.

Vlivy realizace těchto koncepcí budou vzájemně interferovat. Největší vazba je mezi dokumenty na místní úrovni – tj. zejména s ÚP Prostějov, Strategickým plánem Prostějov 2022-2035. Územní plán je v přímé vazbě na Zásady územního rozvoje Olomouckého kraje. Lze předpokládat, že tyto a další koncepce s větší vazbou se budou vzájemně doplňovat, tj. budou provázány.

B.9.3 MOŽNOST KUMULACE VLIVŮ

V případě možnosti kumulace vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví s jinými záměry, je z hlediska hodnocení případných kumulativních vlivů podstatné, že v koncepci jsou zohledněny všechny důležité projekty a záměry, které jsou na území města v návrhovém období do roku 2035 plánovány (tj. např. projekty v oblasti dopravy, územního rozvoje, ochrany životního prostředí a další). Není tedy předpokládána kumulace s jinými významnějšími záměry v území, které nejsou v koncepci obsažené.

B.10 PŘEDPOKLÁDANÝ TERMÍN DOKONČENÍ

Koncepce je připravována od roku 2022, kdy bylo zahájeno zpracování Analytické části. V roce 2022 je zpracovávána Návrhová část dokumentu, současně s připravují práce na navazující, Implementační, části dokumentu. Po ukončení procesu SEA bude koncepce předložena ke schválení zastupitelstvu statutárního města Prostějova. Předpoklad je v 1. polovině roku 2023.

B.11 NÁVRHOVÉ OBDOBÍ

Adaptační strategie města Prostějova na změnu klimatu je zpracována na období do roku 2035.

B.12 ZPŮSOB SCHVALOVÁNÍ

Adaptační strategie města Prostějova na změnu klimatu bude projednána a schvalována zastupitelstvem statutárního města Prostějova. Schvalování koncepce jakožto závazného dokumentu je v kompetenci předkladatele. Předkládaný dokument bude závazný pro statutární město Prostějov, respektive Magistrát města Prostějova.

Ke schválení koncepce je potřeba výsledek zjišťovacího řízení dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivu na životní prostředí (§ 10c). V případě, že výsledek zjišťovacího řízení stanoví, že koncepce podléhá hodnocení vlivů na životní prostředí, je pro možnost schválení koncepce povinné toto hodnocení provést dle stejného zákona a získat stanovisko k návrhu koncepce (§ 10g zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivu na životní prostředí). Statutární město Prostějov bude v případě potřeby tohoto stanoviska povinno zohlednit požadavky a povinnosti z tohoto stanoviska vyplývající.

Pokud proces SEA skončí ve zjišťovacím řízení, bude tato informace uvedena v rámci podkladové dokumentace při schvalování koncepce.

Adaptační strategie města Prostějova na změnu klimatu bude po schválení závazným dokumentem pro realizaci opatření na území statutárního města Prostějov z rozpočtu města, či jiných externích zdrojů (např. regionální či národní dotační programy). Dokument je závazný pro období do roku 2035.

C. ÚDAJE O DOTČENÉM ÚZEMÍ

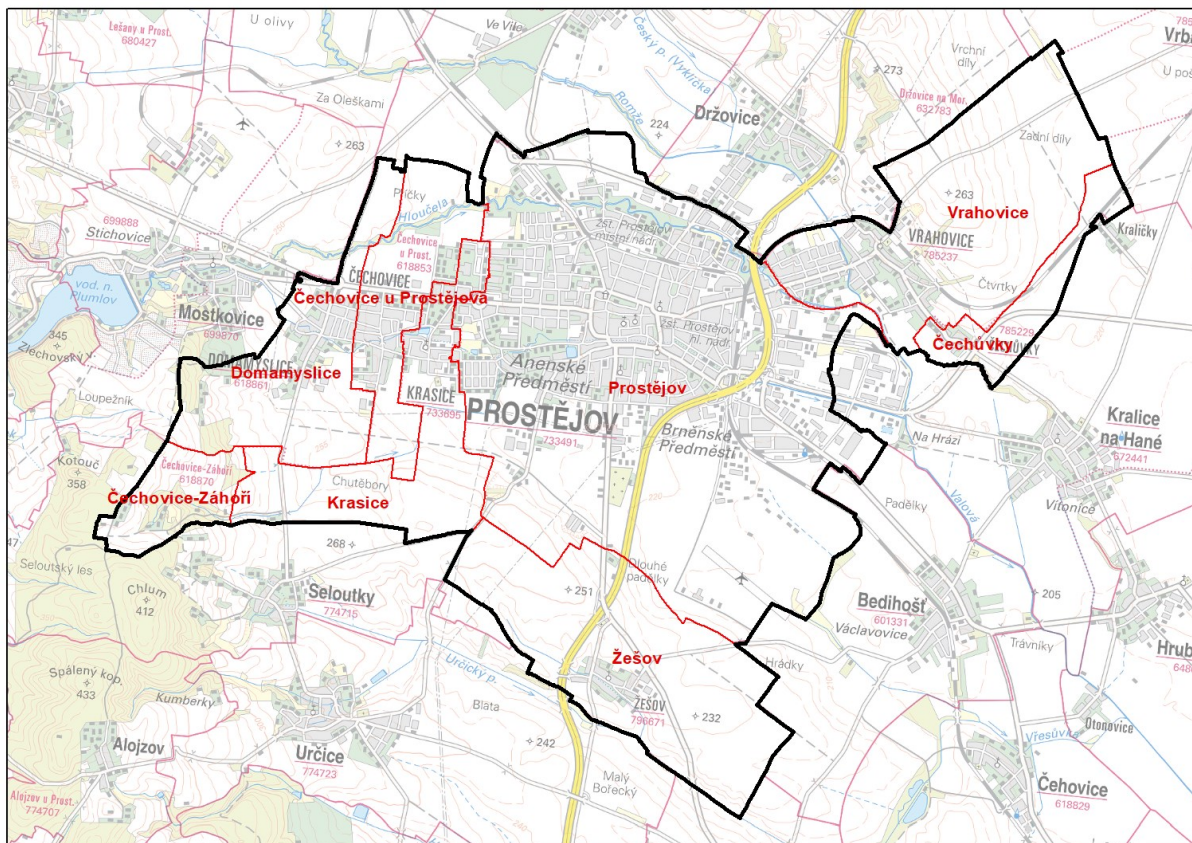
Zpracovatel Oznámení při přípravě níže uvedené kapitoly čerpal především z podkladů k Analytické a Návrhové části dokumentu Adaptační strategie města Prostějova na změnu klimatu, dále z oficiálně vykazovaných údajů Ministerstva ŽP ČR, Olomouckého kraje, strategického plánu rozvoje města, územního plánu města, územně analytických podkladů a dalších. Výše uvedené zdroje byly tam, kde to bylo možné, doplněny dalšími relevantními údaji o stavu životního prostředí, například získanými z aktuálních dokumentů týkajících se stavu ŽP v kraji ve smyslu § 10 b), odst. 3, zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP, ve znění pozdějších předpisů.

Je nezbytné uvést, že cílem kapitoly o stavu životního prostředí v dotčeném území není provést samoučelnou kompletní analýzu stavu životního prostředí, ale odlišit významné nedostatky a trendy v zatížení jednotlivých složek ŽP i v jejich geografické distribuci tak, aby bylo v rámci zjišťovacího řízení možno zvážit vliv navrhovaných intervencí koncepce na vývoj životního prostředí, nezbytnost posouzení dle zákona č. 100/2001 Sb., posuzování vlivů na ŽP, ve znění pozdějších předpisů, i formulaci referenčních cílů životního prostředí, jako základní metody hodnocení vlivů koncepce na ŽP a veřejné zdraví.

C.1 VYMEZENÍ DOTČENÉHO ÚZEMÍ

Dotčené území je vymezeno katastrálním územím města Prostějov, které se nachází v Olomouckém kraji. Územím dopadu vyčleněným pro realizaci koncepce je území statutárního města Prostějov. Vymezené území představuje území realizace a dopadu jednotlivých projektů, které budou připravovány a realizovány v rámci Adaptační strategie města Prostějova na změnu klimatu. Působnost koncepce mimo území ČR nelze předpokládat, působnost (přímá nebo nepřímá) mimo území města je v některých případech potenciálně možná, avšak přímá realizace projektů bude na území města Prostějov.

Obrázek 2 Vymezení řešeného území města Prostějov

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČÚZK

C.2 VÝČET DOTČENÝCH ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ, KTERÉ MOHOU BÝT KONCEPCÍ OVLIVNĚNY

Adaptační strategie města Prostějova na změnu klimatu je zaměřena na území města Prostějov. Dotčená katastrální území ve městě Prostějov jsou následující:

- Čechovice u Prostějova
- Čechovice-Záhoří
- Čechůvky
- Domamyslice
- Krasice
- Prostějov
- Vrahovice
- Žešov

C.3 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ

Prostějov je statutární město na Moravě v Olomouckém kraji, 20 km jihozápadně od Olomouce a 50 km severovýchodně od Brna, na západním okraji Hané, v severní části Hornomoravského úvalu, východně od Dražanské vrchoviny. Město se rozkládá v nadmořské výšce cca 220-350 metrů nad mořem, na jeho okraji protékají říčky Hloučela a Romže.

Území města Prostějova je z hlediska přírodního členění poměrně jednoduché s převahou úrodné zemědělské půdy a zástavby, pouze v JZ části v oblasti Domamyslic se terén zvedá a jsou zde i lesní porosty.

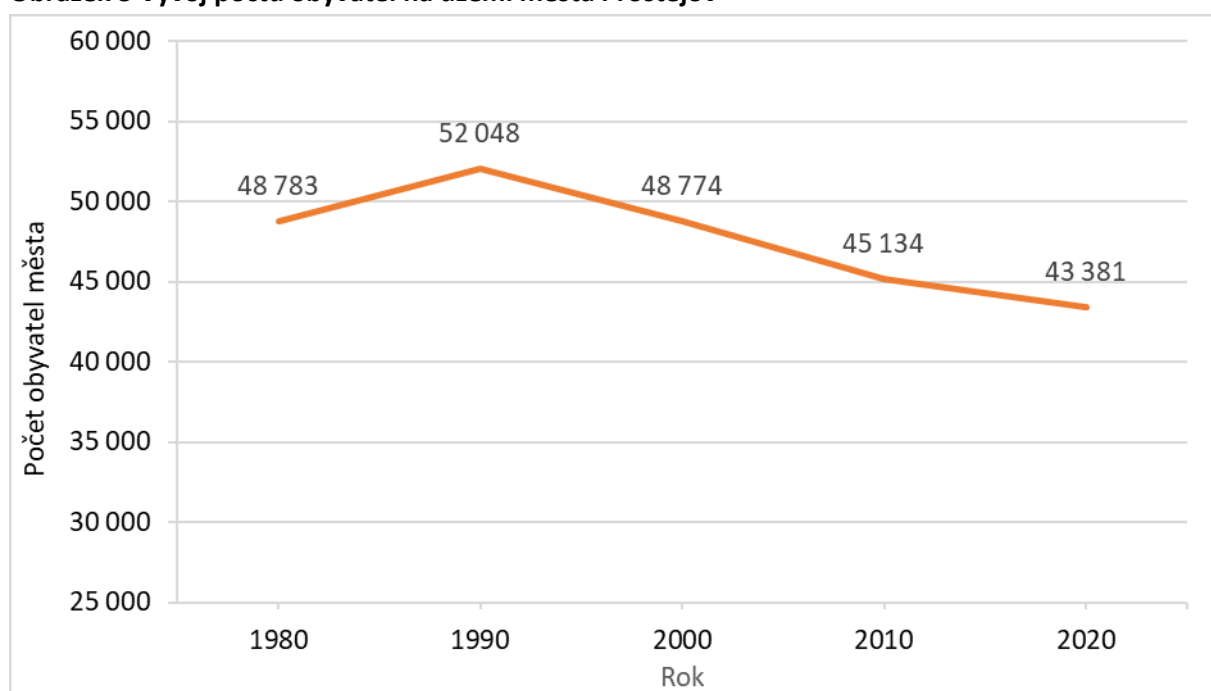
Město je centrem okresu Prostějov, jedná se o významné historické sídlo Moravy, které nabízí kvalitní prostředí pro život a široké možnosti pro volnočasové, turistické, rekreační a sportovní aktivity.

C.3.1 OBYVATELSTVO A ZDRAVÍ

Ve městě Prostějov bylo k 1. 1. 2023 evidováno 43 551 obyvatel, z toho bylo 20 447 mužů a 23 104 žen, které tedy výrazněji převažují, a to zejména v kategorii 65 let a více. Průměrný věk obyvatel je 44,6 let, u mužů 42,4 let a u žen 46,1 let (ČSÚ, 2023). Celorepublikový trend demografického stárnutí se projevuje i v Prostějově. Roste index stáří i průměrný věk.

V Prostějově dlouhodobě dochází k úbytku obyvatelstva. Přírozený přírůstek (rozdíl živě narozených a zemřelých) byl k 31. 12. 2021 -264 obyvatel, zatímco o rok dříve (k 31. 12. 2020) se jednalo o -121 obyvatel. Na úbytek obyvatelstva má vliv i stěhování. Saldo migrace (rozdíl mezi počtem přistěhovalých a vystěhovalých) byl k 31. 12. 2021 -25, zatímco k 31. 12. 2020 se jednalo o -149, což je dosud historicky nejhorší hodnota.

Obrázek 3 Vývoj počtu obyvatel na území města Prostějov

Zdroj: Strategický plán Prostějov 2022–2035

Udržitelnost kvality života obyvatel Prostějov bude záviset na schopnosti města adaptovat se na probíhající demografické změny (stárnutí obyvatel v následujících desetiletích), což znamená zejména zvyšování nároků na užívání, prostupnost a bezbariérovost města a sociální kohezi. Město bude muset v souvislosti s očekávaným nárůstem potenciálně sociálně či zdravotně zranitelnějších skupin obyvatelstva adaptovat infrastrukturu, prostředí, sociální a zdravotní služby.

Rizikem spojeným s dopady změn klimatu, jsou například obdobími dlouhotrvajícího sucha, kdy je především ohroženo zásobování vodou, ale také využití vody pro užitkové účely, zhoršení kvality vod pro koupání a rekreační účely. Snížení hladiny povrchových vod, respektive vodních toků v průběhu roku snižuje samočisticí schopnost vodního toku a má negativní vliv na vodní organismy. Naopak, při druhém extrému – povodních, dochází k přímému ohrožení života, zdraví lidí a materiálním škodám.

Ohrožena jsou nejen vymezená záplavová území, ale v případě extrémních srážek, také oblasti, kde je

změněna možnost odtoku srážkových vod (např. v zastavěná území, bez možnosti vsakování do půdy, místa s nevhodným podložím pro vsakování) a tedy místa, kde by přival vody dříve nikdo neočekával. V případě extrémních přivalových dešťů dochází na kanalizaci v místech odlehčovacích komor k vyplavení obsahu kanalizace a způsobuje zhoršení parametrů jakosti povrchových vod.

V případě vyššího počtu letních dní dochází k prodloužení pylové sezóny, a tedy zvýšení rizika pro alergiky, astmatiky a osoby s respiračními obtížemi. V letním období se taktéž předpokládá zvýšení koncentrací přízemního ozonu a fotochemického smogu, na druhou stranu, v zimních měsících, v důsledku snížených nároků na topení, mohou klesat emise z vytápění a lokálně zlepšit kvalitu ovzduší.

Jako nejdůležitější dopad související s klimatickou změnou byly v podmínkách města Prostějova identifikovány vysoké teploty. Nejohroženější lokality jsou tedy ty s vysokým podílem zpevněných povrchů, jako je centrum města, průmyslové areály, parkoviště u obchodních center a další.

Nejohroženějšími skupinami obyvatel jsou senioři se sníženou schopností termoregulace, kteří podléhají častěji úpalu, kardiovaskulárním příhodám, renálnímu, respiračnímu či metabolickému selhání. Dalšími ohroženými skupinami jsou chronicky nemocní jedinci a malé děti. Proto je nutné se zaměřit také na místa, kde jsou tito lidé koncentrováni, tedy na pobytová sociální zařízení, lůžková zdravotnická zařízení, vzdělávací zařízení, ale také místa volnočasových aktivit, například venkovní sportovní areály.

C.3.2 HORNINOVÉ PROSTŘEDÍ

Na území města se nachází dobývací prostor pro cihlářskou surovinu v lokalitě U cihelny na hranici k. ú. Prostějov a Krasice, ložisko cihlářské suroviny je také ve Vrahovicích. Těžbou došlo k vytvoření zajímavých krajinných struktur, které by měly být zachovány. Daná území jsou příležitostí i pro zvýšení biodiverzity území v případě realizace dalších terénních a krajinných struktur, pro ohrožené a vzácné druhy rostlin a živočichů vázaných na vodu jsou důležité terénní deprese – tůňe.

V území nejsou evidovány aktivní ani pasivní sesuvná území.

C.3.3 KLIMA A KVALITA OVZDUŠÍ

Klimatické podmínky

Charakter klimatu města Prostějov je z velké části ovlivněn urbanizovanými plochami, jsou zde vhodné předpoklady pro častější výskyt kondenzačních jevů (zejména mlh). Město a jeho okolí mají vliv rovněž na charakter proudění v mezní vrstvě atmosféry (vznik maloplošných větrných vírů) a na rozptyl znečišťujících látek v ovzduší.

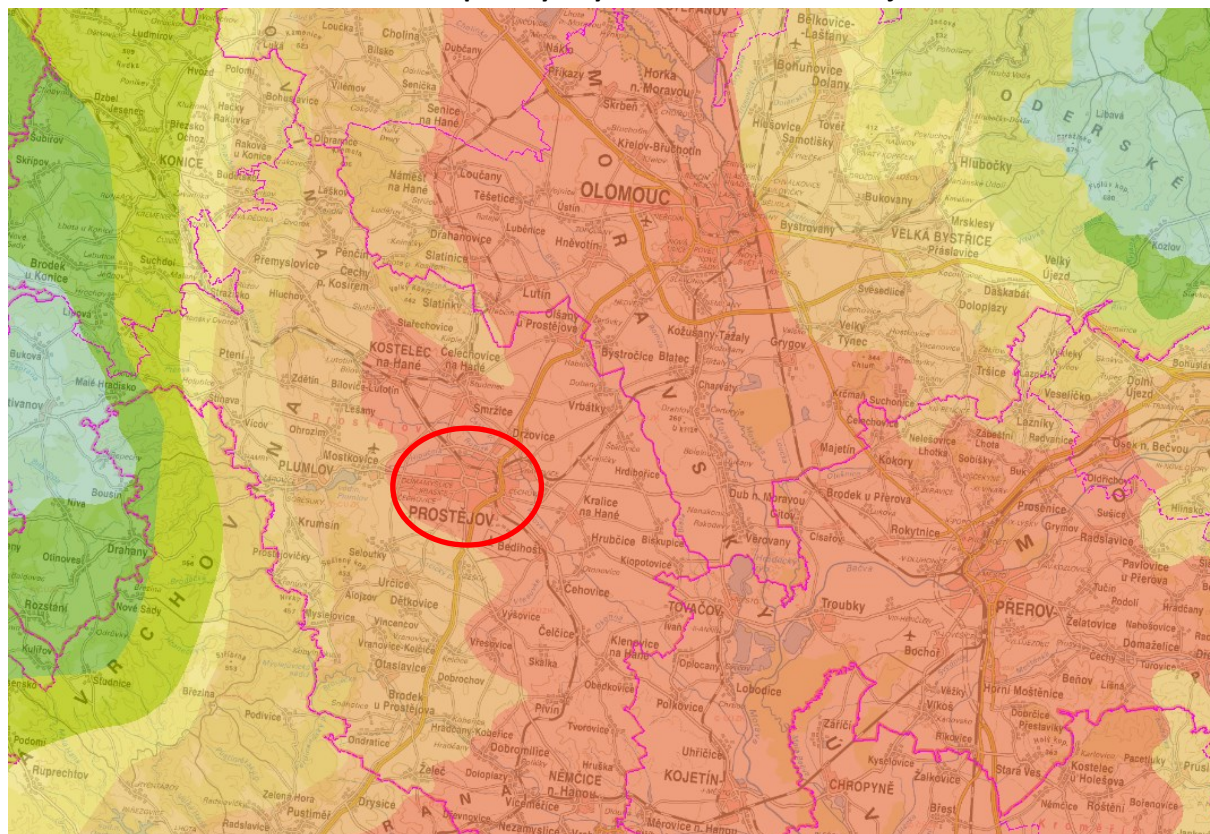
Území města Prostějov náleží dle klimatické klasifikace (Quitt, 1971) převážně do teplé oblasti T2. Jaro je zde teplé až mírně teplé a krátké, léto je teplé a suché, podzim je mírně teplý a krátký, zima je mírně teplá, suchá až velmi suchá, s krátkým trváním sněhové pokrývky. Základní charakteristiky

této oblasti jsou uvedeny v Tabulce 3. Tyto charakteristiky jsou ovšem v dlouhodobějším měřítku proměnlivé, zvláště pak v důsledku dopadů klimatické změny.

Tabulka 3 Základní klimatické charakteristiky dle Quitta (1971, aktualizace Tolasz 2007)

Klimatická charakteristika	T2
Počet letních dnů	50 - 60
Počet dnů s průměrnou teplotou nad 10 °C	160 – 170
Počet mrazových dní	100 – 110
Počet ledových dní	30 – 40
Průměrná teplota v lednu (°C)	-2 – -3
Průměrná teplota v dubnu (°C)	8 – 9
Průměrná teplota v červenci (°C)	18 - 19
Průměrná teplota v říjnu (°C)	7 - 9
Počet dnů se srážkami nad 1 mm	90 - 100
Srážkový úhrn ve vegetačním období (mm)	350 - 400
Srážkový úhrn v zimním období	200 – 300
Počet dnů se sněhovou pokrývkou	40 – 50
Počet dnů zamračených	120 – 140
Počet dnů jasných	40 – 50

Obrázek 4 Klimatické oblasti České republiky s vyznačením města Prostějova

Zdroj: Quitt, 1971 dle <https://dpp.hydrosoft.cz/>

Mezi hlavní budoucí trendy predikce vývoje klimatu, patří postupný nárůst průměrných ročních teplot, změna v distribuci srážek v průběhu roku, častější a intenzivnější výskyt extrémních meteorologických jevů (extrémních větrů, povodní, období sucha, požár, riziko aktivace sesuvů vlivem povodní a přivalových srážek).

V souvislosti s dopady klimatické změny lze očekávat:

- Sucho a snížení zásoby vody v půdě, stres suchem, snížení průtoků ve vodních tocích, pokles hladin vodních zdrojů.
- Nárůst průměrné roční teploty vody, rychlejší průběh většiny nežádoucích chemických reakcí a bakteriálních procesů, snížení kvality vody, ovlivnění kyslíkových poměrů, změny společenstev ve vodních tocích.
- Vlivem vysokých teplot a četnějšími a intenzivnějšími vlnami veder zvýšení úmrtnosti a vyšší zdravotní rizika pro obyvatele, zejména pro zranitelné skupiny (senioři, chronicky nemocní, děti), zhoršení podmínek pro pohodu/kvalitu života obyvatel. Zvýšení nároků na zdravotní péči.
- Ohrožení životů a majetku díky mimořádným událostem, škody na hospodářství a veřejné infrastruktuře (dopravní a technické sítě), (EKOTOXA, 2018).

Nárůst teplot způsobený změnami klimatu je z hlediska obce externím jevem. Město Prostějov má možnost ovlivnit typy povrchů, zastínění, v místech, která se přehřívají a dále také může ovlivnit tepelný stav budov ve svém vlastnictví a částečně také zdroje odpadního tepla ve svém vlastnictví. Za účelem snížení negativních dopadů klimatické změny se dá pracovat především s povrchy, například s takovými, které jsou schopné vázat a uvolňovat vodu (např. mokřady, nezakrytá půda či vegetace), které dobře odráží sluneční záření (např. vodní plochy, světlé povrchy) a mají nízkou tepelnou kapacitu (např. půda či dřevo).

C.3.4 KVALITA OVZDUŠÍ

Kvalita ovzduší města je ovlivněna především vysokou koncentrací silniční dopravy a také vytápěním domácností tuhými palivy v kombinaci s aktuálními meteorologickými podmínkami.

Doprava je ve městě a jeho okolí významným zdrojem imisního zatížení sledovanými suspendovanými částicemi PM₁₀, PM_{2,5} a benzo(a)pyrenem. Koncentrace dopravy s výskytem hlavních tranzitních tahů a vysoká koncentrace obyvatel v městské zástavbě předurčuje zvýšenou zátěž. Výrazné zlepšení situace by mohl přinést rozvoj a podpora elektromobility a udržitelných prvků mobility (pokračující trend sdílení dopravních prostředků, včetně aut, ve městě).

Jednotlivé domácnosti jsou nejvíce vytápěny zemním plynem a centrální část města Prostějova je zásobena tepelnou energií z rozvodů CZT. Provozovatelem distribuční soustavy elektrické energie je společnost E.ON Distribuce, a.s. Distribuční soustavu zemního plynu provozuje společnost JMP Net, s.r.o. Teplo pro město Prostějov vyrábí a dodává Domovní správa Prostějov, s.r.o.

Roční imisní limit pro polévatelné částice frakce PM₁₀ jsou s rezervou dodržovány, imisní koncentrace se pohybují na úrovni 20-25 µg/m³. Hraničně byl překročen roční imisní limit pro PM_{2,5}, tj. na úrovni 20,1 µg/m³ v jednom čtverci v blízkosti dálnice D46, přičemž imisní limit je 20,0 µg/m³.

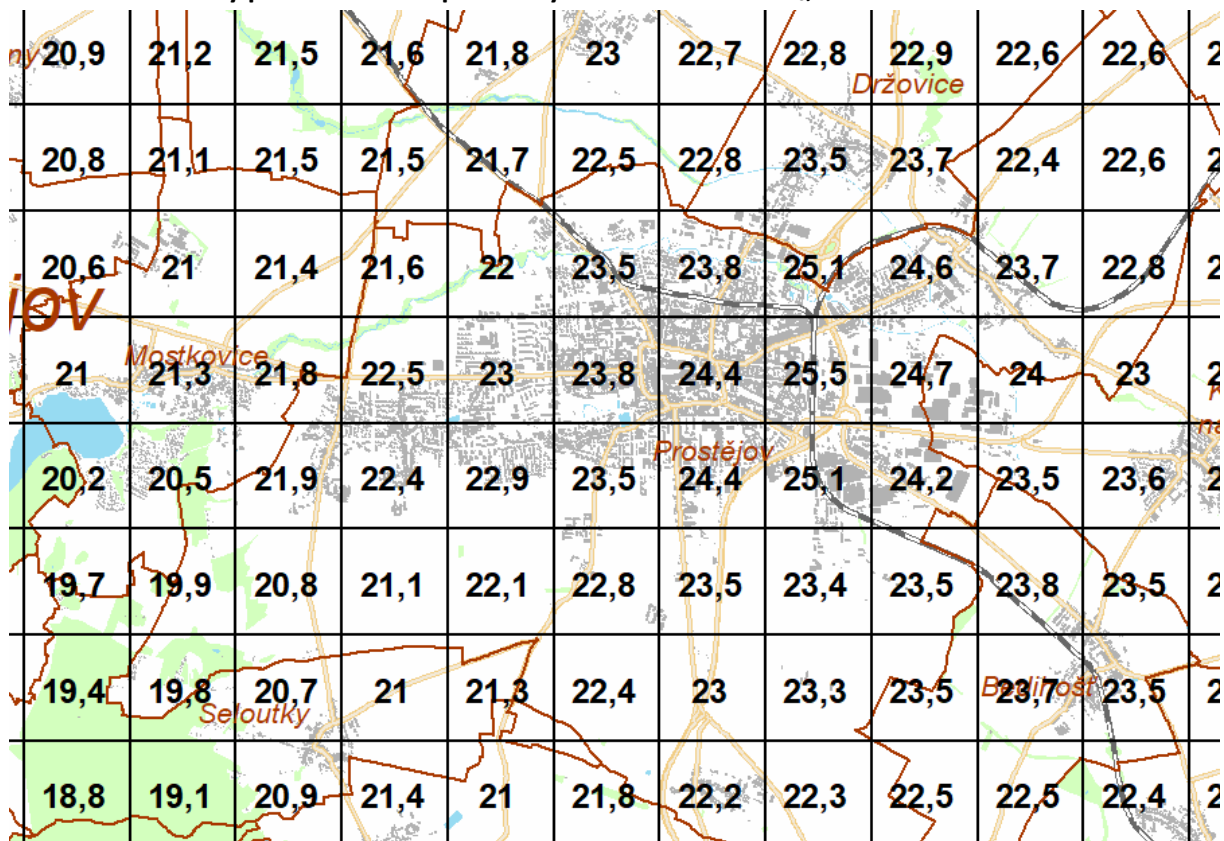
Imisní limity pro 24hodninovou koncentraci PM₁₀ nejsou překračovány.

Z hlediska pětiletých průměrů, konkrétně za období 2017-2021, dochází k překračování imisních

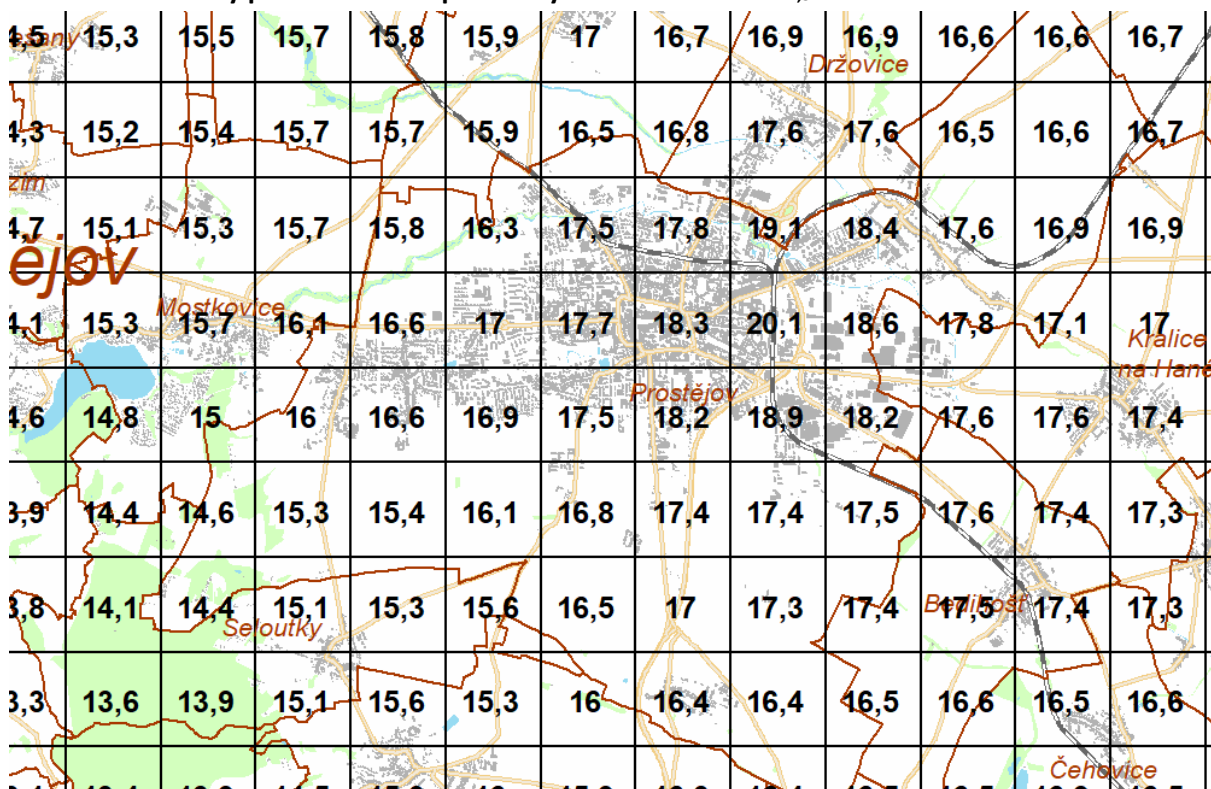
limitů pro benzo(a)pyren na většině území města. Limity jsou překračovány ve většině zástavby, nejvyšší koncentrace jsou podél dálnice D46 – až 2,4 ng/m³.

Hodnoty pětiletých průměrů imisních koncentrací pro tyto látky v období 2017 – 2021 jsou uvedeny v následujících mapách.

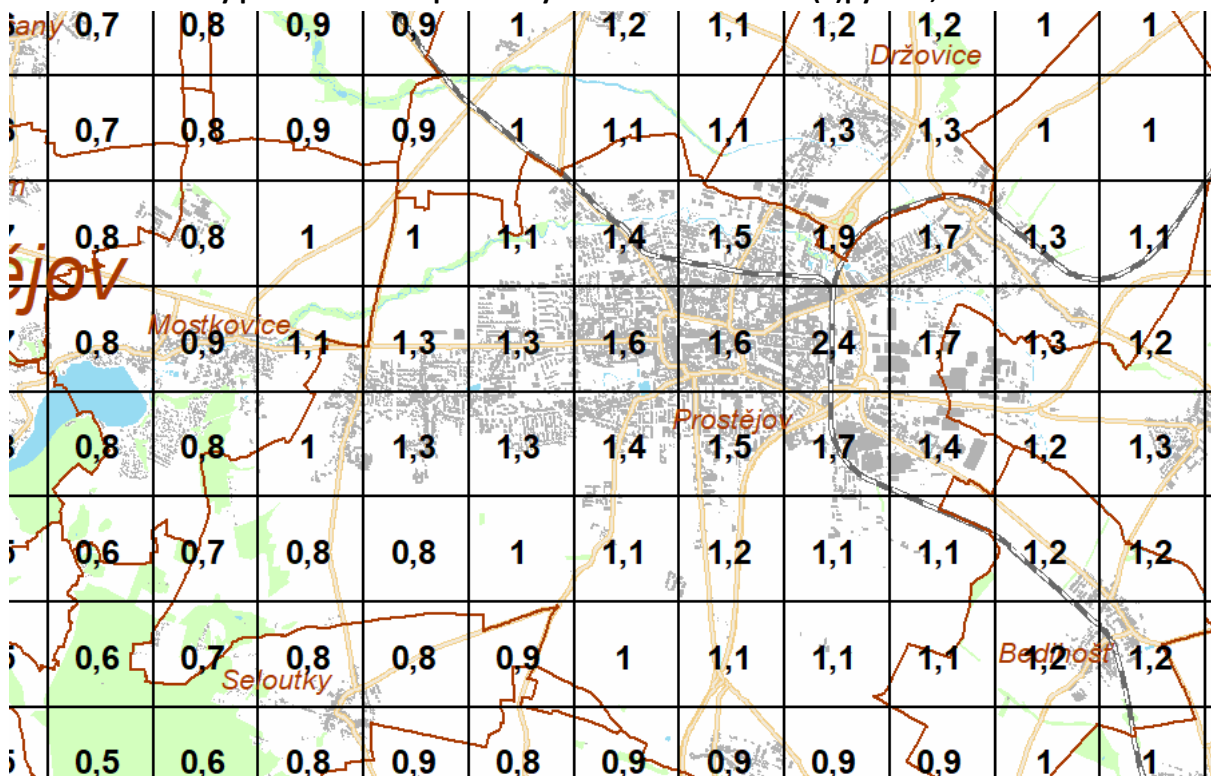
Obrázek 5: Pětiletý průměr ročních průměrných koncentrací PM₁₀, v období 2017 – 2021

Obrázek 6: Pětiletý průměr ročních průměrných koncentrací PM_{2,5} v období 2017 – 2021

Obrázek 7: Pětiletý průměr ročních průměrných koncentrací benzo(a)pyrenu, v období 2017 – 2021

Benzo(a)pyren

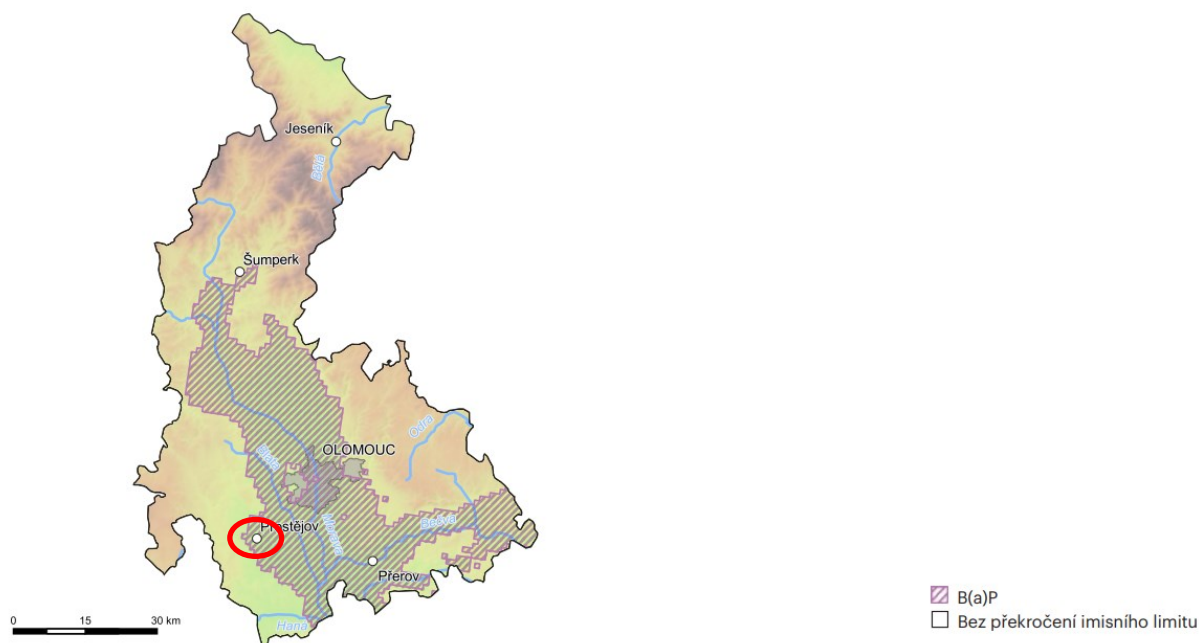
V Prostějově dochází k překročení imisních limitů. Znečištění ovzduší benzo(a)pyrenem patří k hlavním problémům kvality ovzduší v ČR. V roce 2020 překročily roční průměrné koncentrace benzo(a)pyrenu imisní limit ($1 \text{ ng}\cdot\text{m}^{-3}$) na 40 % stanic (tj. na 21 z celkového počtu 53 stanic s dostatečným počtem naměřených dat pro hodnocení.). Nejvíce zatíženými oblastmi s nejvyššími hodnotami koncentrací benzo(a)pyrenu z dlouhodobého hlediska zůstávají kraje Olomoucký, Moravskoslezský a Zlínský.

Benzo(a)pyren (B(a)P) je aromatická organická látka vznikající při hoření organického materiálu jako vedlejší produkt řady průmyslových procesů, ve výfukových plynech, z vytápění aj. Je navázán na pevné částice a schopen přenosu na velké vzdálenosti. Člověk může být B(a)P vystaven přes dýchací a trávící trubici, méně častý je kožní přenos. Chronická expozice vede k poškození dýchacích cest a trávícího traktu. B(a)P je toxický a mutagenní, poškozují imunitní systém, červené krvinky, je schopen procházet placentou a omezuje reprodukční schopnost. Ohrožuje zdravý vývoj plodu, a je zde riziko onemocnění rakovinou.

Bez zahrnutí přízemního ozonu bylo v roce 2021 v Olomouckém kraji vymezeno 32,3 % plochy kraje, na které došlo k překročení hodnoty tohoto imisního limitu. Toto bylo dáno překračováním imisních limitů právě pro benzo(a)pyren – viz obrázek.

Obrázek 8 Oblasti Olomouckého kraje s překročenými imisními limity pro ochranu lidského zdraví – B(a)P

Oblasti kraje s překročenými imisními limity pro ochranu lidského zdraví, 2021

Zdroj: CENIA, 2022

Opatření ke zlepšení stavu ovzduší jsou směřována na snížení vlivu lokálních topenišť, která se uplatňují zvláště v období topné sezóny. Snižování negativního vlivu lokálních topenišť je řešeno v rámci „Kotlíkových dotací“.

V oblasti dopravy lze konstatovat, že se bude jednat o opatření, která jsou především v gesci ŘSD

(dálnice, rychlostní silnice a silnice I. třídy), a významné silniční komunikace, jejichž správu zajišťuje Olomoucký kraj (silnice II. a III. třídy). Dalším nástrojem snižování negativních vlivů dopravy jsou Plány udržitelné městské mobility, (CENIA, 2022). Tento plán má zpracován také město Prostějov.

C.3.5 VODA

Územím města Prostějov protéká vodní tok Valová, do kterého se jako pravostranný přítok vlévá říčka Hloučela. Pod hrází vodního díla Plumlov se v Mostkovicích odděluje od toku Hloučela rameno Čechovického náhonu, který protéká zastavěným územím města, kde se do něj jako pravostranný přítok vlévá bezejmenný tok. Čechovický náhon (Mlýnský náhon) následně ústí do toku Valová.

Na území Prostějova se nachází několik menších rybníků – Krasický, Městský, Pivovarský rybníček ve Vrahovicích. Západně od města Prostějova je na vodním toku Hloučela vybudováno vodní dílo Plumlov se sypanou zemní hrází vysokou 17 metrů nad terénem. Celkový objem nádrže je téměř 5,5 mil. m³ vody. Vodní dílo Plumlov slouží k transformaci povodňové vlny, ochraně zastavěných území níže na toku pod vodním dílem a nadlepšování minimálních průtoků na toku pod vodním dílem.

Protipovodňová ochrana

Vodní toky Hloučela a Valová (Romže) mají vymezené záplavové území s rozsahem pro Q₅, Q₂₀ a Q₁₀₀ a také aktivní zónu záplavového území Q₁₀₀. V záplavovém území Q₁₀₀ toků Hloučely a Romže (Valová) jsou ohroženy objekty v intravilánu města, a to zejména v severovýchodní části města Prostějov a v jižní části Vrahovic. V mnoha případech se jedná i o rodinné domy.

Most na toku Romže před soutokem s Hloučelou (ř. km 17,71) v místní části Vrahovice je nekapacitní pro Q₂₀. Toto místo omezuje odtokové poměry při vyšších průtocích.

Tato místa s významným povodňovým rizikem byla řešena v rámci Územní studie krajiny SO ORP Prostějov návrhem poldru Čelechovice na Českém potoce a poldru Kostelec na Hané na Romži, zkapacitněním a revitalizací Českého potoka (ř. km 0,00 až 0,52) a zkapacitněním koryta Romže (ř. km 0,00 až 0,45). Předpokládaná realizace těchto opatření je po roce 2026 a bude zmírňovat povodňové riziko i v obcích Smržice a Držovice.

Podle analýzy zpracované VÚV T. G. Masaryka v. v. i., byly lokalizovány tzv. kritické body v místech, kde je intravilán ohrožen soustředěným povrchovým odtokem a transportem splavenin při přívalových deštích (pro území celé ČR). V řešeném území byly vymezeny tři kritické body. Přívalovými dešti je ohrožena průmyslová část na jihu Domamyslic, jižní část zástavby Čechovice-Záhoří a průmyslový areál Za Brněnskou ulicí. Pro přesnější vyhodnocení kritických bodů a míry ohrožení daných území je třeba provést podrobnější analýzu odtokových poměrů a terénní průzkum, který nebyl součástí zpracované analýzy VÚV T. G. Masaryka v. v. i.

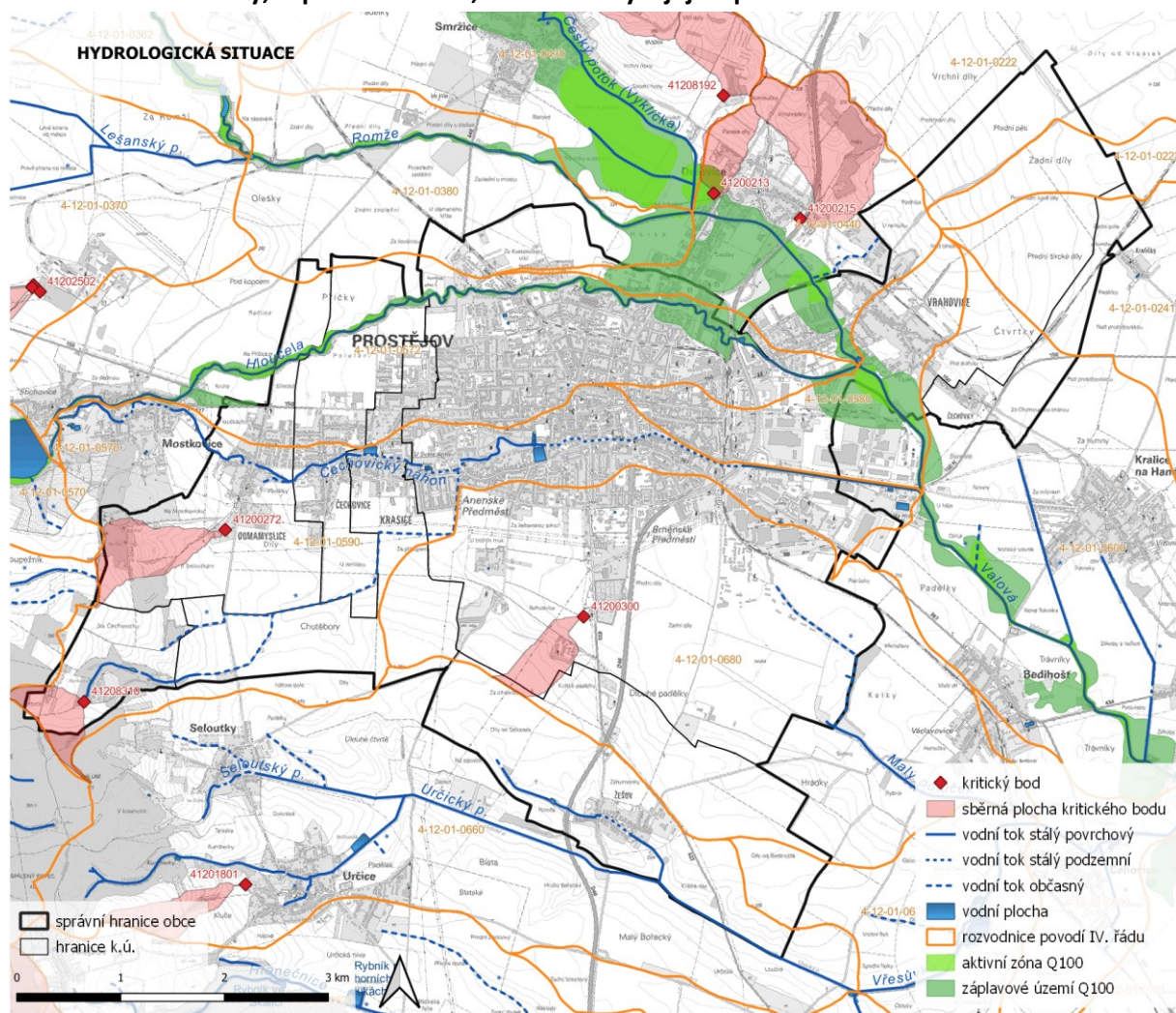
K ochraně města Prostějov před povodněmi na toku Hloučela slouží vodní dílo Plumlov. Přibližně 100 m pod vodním dílem Plumlov je vybudován hlásný profil kategorie A, který provozuje ČHMÚ.

Obecnými zásadami pro preventivní protipovodňová opatření a zvýšení retenční schopnosti krajiny jsou

- optimální druhová skladba lesů s vyšším podílem listnatých dřevin
- širší věková skladba lesů, omezení holosečí
- vhodný způsob zemědělské činnosti
- rozšiřování ploch s trvalým travním porostem

- zachování přirozené linie toků v krajině
- zvyšování ekologické stability krajiny
- podpora přírodě blízkých protipovodňových opatření
- podpora retenční schopnosti krajiny (budování mokřadů, tůní, remízků apod.)

Obrázek 9 Vodní toky, záplavová území, kritické body a jejich povodí

Zdroj: AS města Prostějov na změnu klimatu – Analytická část

Většinu vodních toků na území města Prostějov má ve správě Povodí Moravy s.p.

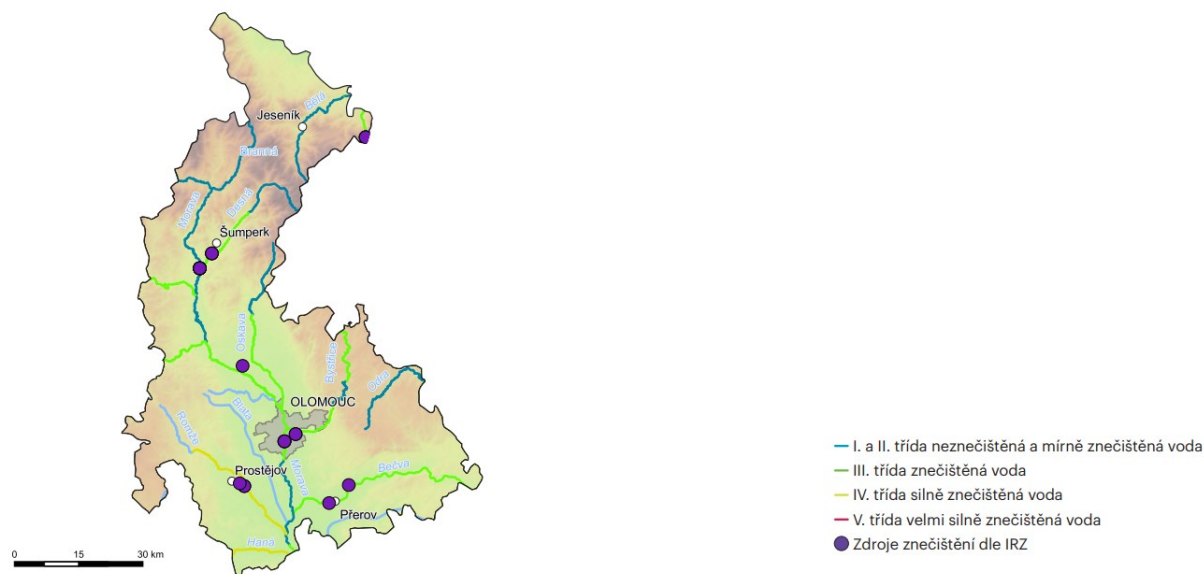
Jakost povrchových vod a Ekologický stav/potenciál útvarů povrchových vod

Jakost vody v Olomouckém kraji je ovlivňována plošným znečištěním ze zemědělství i komunálním bodovým znečištěním. Ze zdrojů znečištění, evidovaných v IRZ, je nejvýznamnější potravinářský, těžební průmysl a odpadní vody vypouštěné z ČOV (CENIA, 2022).

Jakost vody na toku Valová byla v uvedeném období hodnocena jako IV. Třída – silně znečištěná voda. Hlavním zdrojem znečištění je zde uváděna ČOV Prostějov.

Obrázek 10 Jakost povrchových vod v Olomouckém kraji

Jakost vody v tocích, 2020–2021

Zdroj: CENIA, 2022

Stav vodních toků je hodnocen v Plánu oblasti povodí Moravy, kde je řešen ekologický (ES) a chemický stav (CHS) vodních toků. Platí, že stav je:

- Valová – ES – vyhovující, CHS – vyhovující

V České republice je velmi málo lidskou činností neovlivněných vodotečí. Přijetím Rámcové směrnice o vodách v roce 2000 jsme se zavázali dosáhnout dobrého stavu povrchových a podzemních vod a zabránit zhoršování jejich stavu. Narušení vodního režimu krajiny odráží stanovený ekologický stav/potenciál vodních útvarů.

Chráněné oblasti přirozené akumulace vod

Oblasti, které pro své přírodní podmínky tvoří významnou přirozenou akumulaci vod, vyhláší vláda nařízením za chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV). V chráněných oblastech přirozené akumulace vod se v rozsahu stanoveném nařízením vlády limituje řada aktivit.

Do zájmového území města Prostějova nezasahuje žádná Chráněná oblast přirozené akumulace vod (CHOPAV) – nejbližší je CHOPAV Kvartér řeky Moravy.

Zranitelné a citlivé oblasti

Zranitelné oblasti jsou území, kde se vyskytují

- a) povrchové nebo podzemní vody, zejména využívané nebo určené jako zdroje pitné vody, v nichž koncentrace dusičnanů přesahuje hodnotu 50 mg/l nebo mohou této hodnoty dosáhnout,
- b) povrchové vody, u nichž v důsledku vysoké koncentrace dusičnanů ze zemědělských zdrojů dochází nebo může dojít k nežádoucímu zhoršení jakosti vody.

Zájmové území je součástí zranitelné oblasti.

Citlivé oblasti jsou vodní útvary povrchových vod,

- a) v nichž dochází nebo v blízké budoucnosti může dojít v důsledku vysoké koncentrace živin k nežádoucímu stavu jakosti vod,
- b) které jsou využívány nebo se předpokládá jejich využití jako zdroje pitné vody, v níž koncentrace dusičnanů přesahuje hodnotu 50 mg/l, nebo
- c) u nichž je z hlediska zájmů chráněných tímto zákonem nutný vyšší stupeň čištění odpadních vod,

příčemž podle § 10 odst. 1 nařízením vlády č. 61/2003 Sb. jsou všechny povrchové vody na území České republiky vymezeny jako citlivé oblasti.

Zásobování pitnou vodou

Město Prostějov je zásobeno ze skupinového vodovodu, do kterého je voda dodávána z podzemních zdrojů: prameniště Smržice (vydatnost 78 l/s), prameniště Hrdibořice (vydatnost 110 l/s), prameniště Kelčice (vydatnost 12 l/s), prameniště Dubany (vydatnost 30 l/s) a prameniště Brodek u Prostějova (vydatnost 30–40 l/s).

Pitná voda je čerpána do dvou hlavních vodojemů, ze kterých je město zásobováno. Jedná se o vodojem Stráž s kapacitou 5 400 m³, který je umístěn v k. ú. Smržice. Do dvou podzemních armaturních šachet vodojemu je přiváděna výtlačkem pitná voda z pramenišť Smržice a Hrdibořice. Výtlačný řad z prameniště Dubany vede přímo do nádrží vodojemu Stráž.

Druhým významným akumulacím objektem pro pitnou vodu je vodojem Dětkovice s kapacitou 2 x 2500 m³ v k. ú. Dětkovice. Do vodojemu je voda přiváděna výtlačkem v potrubí LT DN 400 mm z prameniště Brodek u Prostějova a výtlačkem z prameniště Kelčice LT DN 250 mm.

Výhledově má být skupinový vodovod Prostějov propojen s vodovodem Pomoraví pomocí propojovacího řadu „Z“ spojujícího vodojem Křelov u Olomouce a vodojem Stráž.

Odvádění splaškových a srážkových vod

Ve městě Prostějov je vybudována jednotná kanalizace, která je napojena na čistírnu odpadních vod (ČOV) navrženou na 108 000 ekvivalentních obyvatel a situovanou ve východní části města. Provozovatelem kanalizace a ČOV je společnost Moravská Vodárenská a. s. V místních částech Vrahovice, Krasice, Čechovice a Domamyslice je splašková kanalizace vybudovaná pouze částečně. Zbylé odpadní vody jsou jímány pomocí septiků a vyváženy.

Páteř kanalizačního systému města Prostějov tvoří hlavní stoka A DN 2200 mm, která vede po pravém břehu Mlýnského náhonu a ústí do ČOV a sběrače A-G. Odpadní vody jednotné kanalizace města jsou před ČOV Prostějov při větších srážkách odlehčovány do Mlýnského náhonu, do toku Hloučela a do toku Valová v poměru 1:15.

Na srážkovou vodu by nemělo být pohlíženo jako na odpadní vodu, spíše je zde potenciál využití pro zavlažování, zasakování, modrozelenou infrastrukturu a zužitkování srážkové vody na místě co nejbližší k místu, kde spadnou. To by odlehčilo ČOV snížením celkového objemu čištěných odpadních vod, snížilo množství znečištění, které se do vodních toků dostává přepady z odlehčovacích komor při větších srážkách, zmírnilo dopady sucha v zastavěných územích a dále pozitivně ovlivnilo prostředí

intravilánu. Je však třeba posoudit propustnost podloží a vhodnost pro zasakování dešťových vod hydrogeologickým posudkem.

C.3.6 PŮDA A ZEMĚDĚLSTVÍ

Zemědělská půda je na území města Prostějov rozložena rovnoměrně, nachází se v těsném okolí zástavby. Že se jedná o území s intenzivním zemědělstvím, je zřejmé ze zastoupení orné půdy, která v rámci zemědělské půdy evidované v LPIS tvoří 98,9 % (2 151 ha). Zbývajících 1,1 % (24 ha) připadá na 19 drobných bloků travních porostů a jeden ovocný sad.

Dle evidence KN zemědělská půda tvoří přibližně 65 % rozlohy území města Prostějov, přičemž evidovaná orná půda tvoří 90 % zemědělského půdního fondu (ZPF) a trvalé travní porosty 1 % ZPF (evidence LPIS, viz výše, nezahrnuje veškerou zemědělskou půdu, např. drobnou držbu a zahrady), rozdíly mezi evidencí KN a LPIS na plochách překryvu jsou marginální.

Většinu bonitovaných půd v území (78 %), a to i mimo zástavbu, tvoří černozemě. Druhou nejzastoupenější skupinou (13 %) jsou půdy luvizemní, které se nacházejí v nivě Hloučely a v současnosti se nacházejí převážně v zástavbě. Lokálně se v území nacházejí půdy hnědozemní (západní cíp), na lehkých substrátech (sever, převážně v zástavbě), černicové, pseudoglejové, kambizemní a mělké.

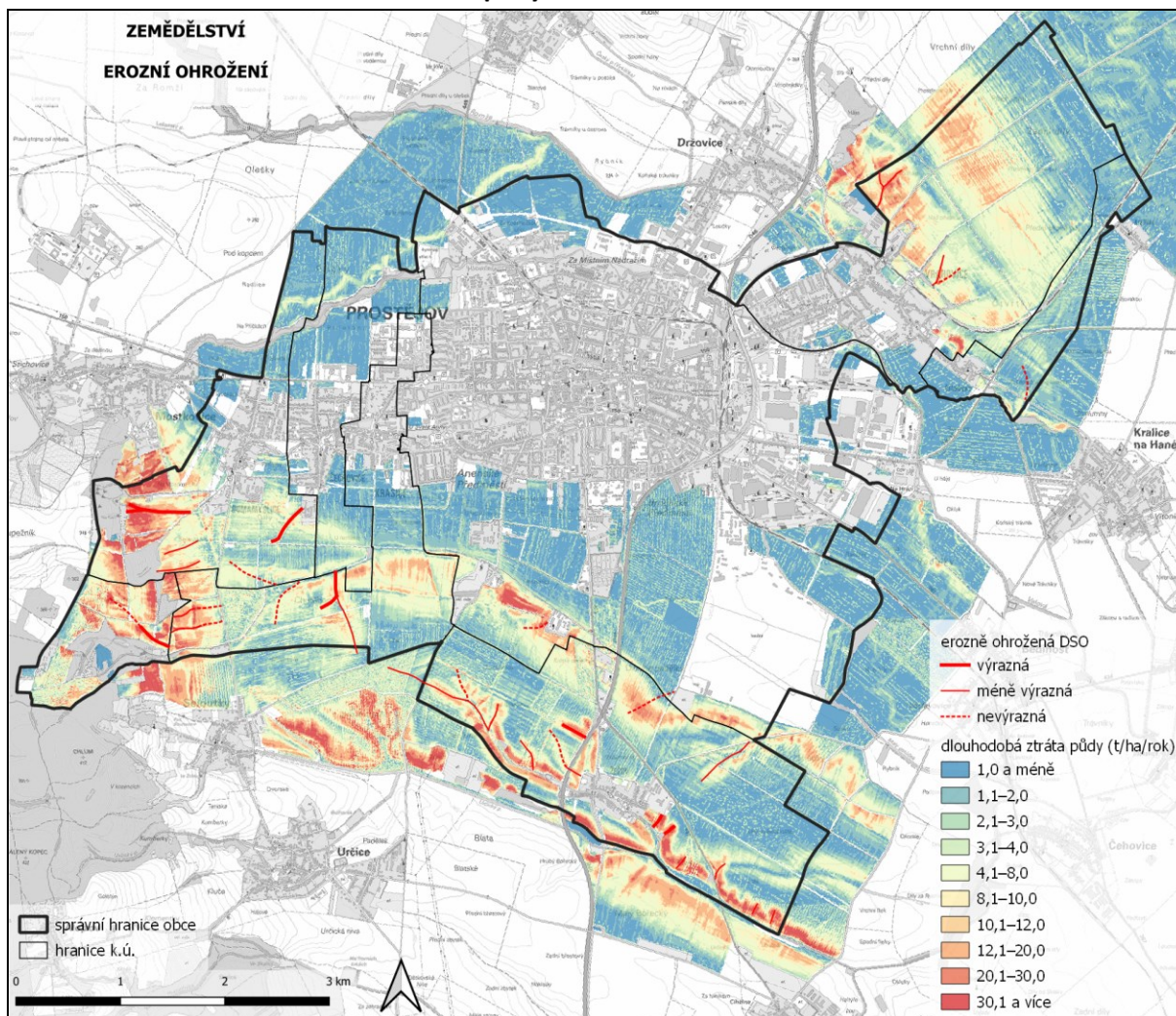
Drtivou většinu půd tvoří půdy I. a II. třídy ochrany (I. 74 %, II. 18 %). Zaujímají prakticky veškerou zástavbu i její okolí, což také znamená, že reálně není možné vymezit zastavitelnou plochu nebo začít stavět, aniž by nebyly zasaženy půdy nejvyšších tříd ochrany. Ostatní půdy nižších tříd ochrany (8 %) se nacházejí kolem Určického potoka, v západním členitém výběžku mezi Seloutkami a Mostkovicemi v lokalitě Na Čechovicku, a ostrůvkovitě i v Prostějově a Vrahovicích.

Přibližně čtvrtina řešeného území je ohrožena vodní erozí (dlouhodobý průměrný erozní smyv půdy je větší než 4 t/ha/rok). Nejvíce ohroženy jsou jižní a jihozápadní část řešeného území a svahy místní části Vrahovice. Vodní eroze způsobuje degradaci půdy a odnesená ornice způsobuje problémy ve vodních tocích a nádržích jako například eutrofizaci a zanášení.

Ohrožení půd větrnou erozí na základně půdně-klimatických vlastností, které zpracoval VÚMOP Praha, je na naprosté většině území v kategorii „mírné ohrožení“, lokálně na několika menších plochách na severozápadě i „silné“. Syntetický ukazatel, který zohledňuje i délku nechráněného bloku ve směru proudění a krytí před větrem, řadí většinu území (střídavě) do kategorie půd mírně ohrožených, nechráněných a příliš dlouhých nebo v limitu, pouze v západní části jsou půdy bez ohrožení, případně chráněné větrnou bariérou, lokálně se vyskytují i jiné kombinace.

V okolí zástavby probíhá hospodaření na 224 dílech bloků s ornou půdou střední velikosti (medián velikosti dílu bloku orné půdy 6 ha, průměr 13 ha). V území je velké množství polních cest a většina bloků orné půdy je jimi přirozeně rozčleněna na díly bloků. Nad 30 ha je 24 z nich, nad 50 ha 11, nad 100 ha jsou dva. Většinu obdělávaných půd tedy tvoří díly bloků středně velké a menší do 30 ha, přičemž bloky rozsáhlejší jsou rozděleny na dílčí části oseté různými plodinami.

Obrázek 11 Erozní ohrožení zemědělské půdy

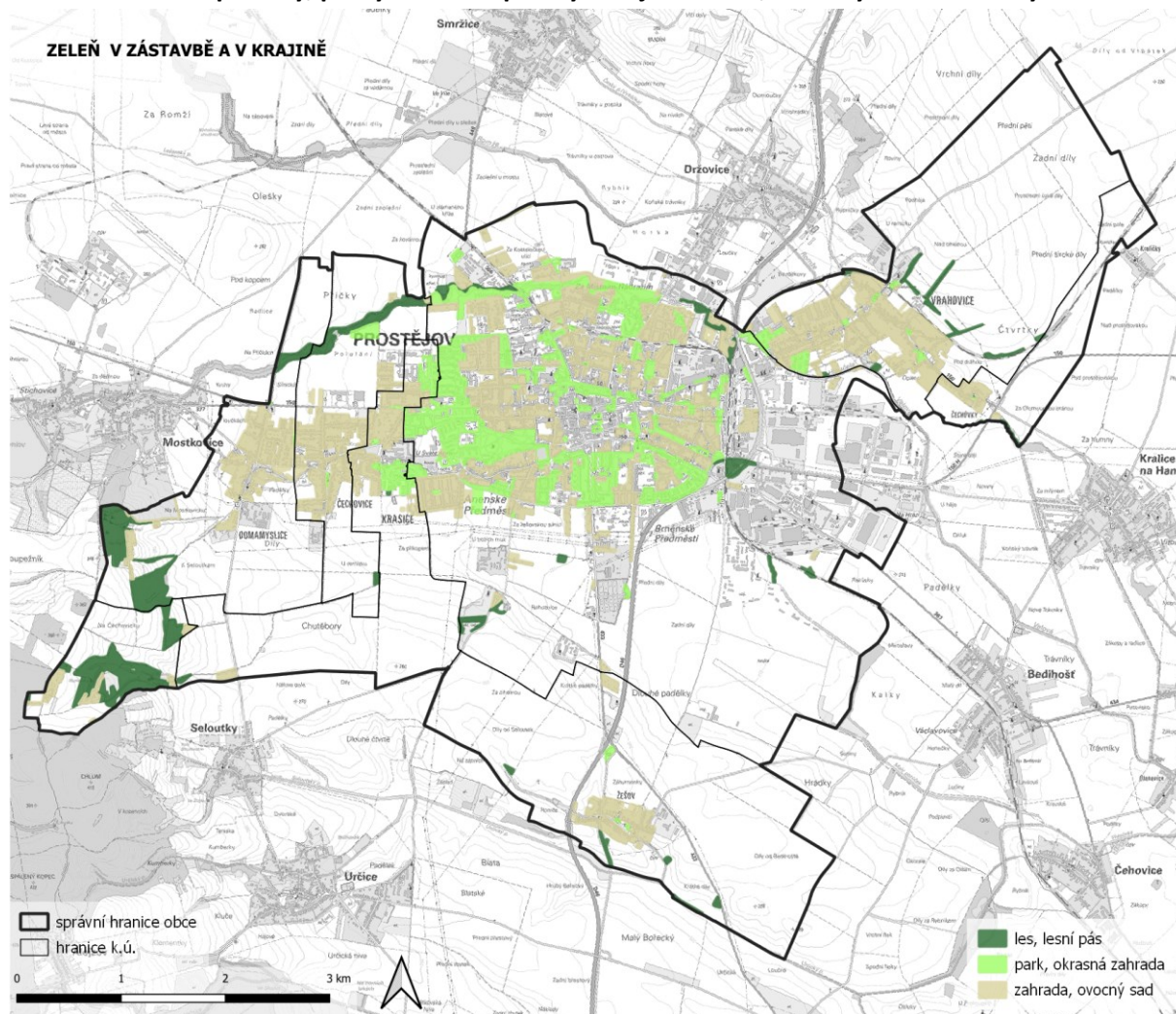

Zdroj: ÚAP, vlastní analýzy

C.3.7 LESY

Významným prvkem zeleně mimo zastavěnou část města jsou lesy. Lesy zastupují jen zanedbatelnou část území města (jedná se o 1,2 % území) a nacházejí se zejména v západní a jihozápadní části města v k.ú. Domamyslic a Čechovic. Rozptýleně se v krajině nacházejí i drobné remízky s různou dřevinnou skladbou. V posledních letech došlo na řadě míst ve volné krajině k výsadbě dřevin. Jednalo se zejména o jižní část města, kde byly vysazeny dřeviny podél polních cest (v k.ú. Čechovice, Domamyslice a Krasice). V roce 2020 došlo například k výsadbě v Domamyslicích pod vinohradem nebo na jaře 2022 u cyklostezky na Bedihošť a u prodloužení Ječné ulice.

Obrázek 12 Lesní porosty, parky a ostatní plochy veřejné zeleně, zahrady a ovocné sady

Zdroj: ČÚZK – Zabaged, EKOTOXA, s.r.o.

Na stavu lesa se obecně podepisuje celá řada přímých či nepřímých jevů souvisejících s klimatickou změnou. Vyšší průměrné teploty, častější a delší výskyt suchých epizod a méně sněhové pokrývky v zimních měsících má za následek větší výskyt podkorního hmyzu ohrožujícího zejména smrkové a borové porosty: např. lýkožrouta smrkového (*Ips typographus*), lýkožrouta severského (*Ips duplicatus*), nebo lýkožrouta lesklého (*Pityogenes chalcographus*). Kromě podkorního hmyzu se na chřadnutí a odumírání suchem oslabených smrkových porostů významně podílí i václavka smrková (*Armillaria ostoyae*). V posledních letech docházelo v celé republice k výraznému chřadnutí a odumírání jasanu, na němž měla největší podíl houba voskovička jasanová (*Hymenoscyphus fraxineus*, známá také jako *Chalara fraxinea*) způsobující nekrózu.

Se suchem a zvýšenými teplotami je spojeno také vysoké riziko požárů. Kromě požárů lesy ohrožují i jiné extrémní projevy počasí, jako je námraza či silný vítr, a to především v případě, že je les oslaben v důsledku některých výše jmenovaných příčin, nevhodným hospodařením či skladbou porostu. Přívalové deště mohou akcelarovat sesuvné pohyby a erozi ohrožující zejména kalamitní holiny.

C.3.8 PŘÍRODA A KRAJINA

Na území města Prostějova se nenachází žádné evropsky významné lokality (EVL) a ptačí oblasti (PO). Na území Prostějova se nenachází žádný přírodní park.

V k. ú. Čechovice-Záhoří se nachází **přírodní památka Dolní Vinohrádky**, jejíž předmětem ochrany jsou populace teplomilných rostlin, jejich společenstva a na ně vázaní živočichové. V minulosti zde díky nedostatečnému managementu došlo k zániku předmětu ochrany – lýkovce vonného, zanikla také populace koniklece velkokvětého.

Na území města Prostějov bylo vyhlášeno **6 památných stromů**, solitérů a skupin stromů (Čechůvská lípa – 2 jedinci). Jedná se následující druhy – lípa srdčitá, lípa velkolistá, lípa obecná, jírovec maďal, jerlín japonský a platan javorolistý.

Na území města se nachází **mokřad lokálního významu – L.PV.03 Hloučela**, který je vymezen podél vodního toku Hloučela od pramenné části po jeho ústí do toku Valová. Vymezen byl z důvodu výskytu typických přírodních na vodu vázaných biotopů (makrofytní vegetace v toku, rákosiny, vlhké louky, mokřadní olšiny, údolní jasanovo-olšové luhy, vrbové křoviny) a z důvodu výskytu ohrožených druhů rostlin a živočichů (kulík říční, ledňáček říční, obojživelníci, rak říční, stěvle potoční, vydra říční aj.). Biologická cennost území zřejmě souvisí s přírodě blízkým hydromorfologickým stavem vodního toku a zachovalým meandračním pásem. Jedná se o území silně závislé na hladině povrchové i podzemní vody, již v současnosti ohrožovaným hydrologickým suchem.

Území města je značně antropogenně pozměněné, nachází se zde pouze zbytky zchovalých typických přírodních společenstev daných přirozeným vývojem a historickým způsobem hospodaření. Nejvíce koncentrovány jsou v mokřadním území Hloučely a v lesních komplexech v k. ú. Čechovice-Záhoří (s PP Dolní Vinohrádky) a Domamyslice. Nejvíce zastoupeny jsou údolní jasanovo-olšové luhy (L2.2) a hercynské dubohabřiny (L3.1), vyskytují se zde ale i vysoké xerofilní a mezofilní křoviny (K3), mezofilní ovsíkové louky (T1.1), širokolisté suché trávníky (T3.4D), makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod (V1G) a makrofytní vegetace vodních toků (V4B), viz obrázek níže.

Významný krajinný prvek (VKP) je definován paragrafem 3 zákona č. 114/1992 Sb. jako ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotná část krajiny, která utváří její typický vzhled nebo přispívá k udržení její stability. Významnými krajinnými prvky jsou ze zákona lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera a údolní nivy, ale i vybrané charakteristické antropogenní prvky krajiny (nádrže).

Dále jsou významnými krajinnými prvky jiné části krajiny, které zaregistruje podle § 6 orgán ochrany přírody jako významný krajinný prvek, zejména mokřady, stepní trávníky, remízy, meze, trvalé travní plochy, naleziště nerostů a zkamenělin, umělé i přirozené skalní útvary, výchozy a odkryvy. Mohou jimi být i cenné plochy porostů sídelních útvarů včetně historických zahrad a parků.

Z VKP ze zákona se na území města Prostějova nachází VKP les, údolní niva, vodní tok a rybník.

Území není vhodné jako **biotop vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců**, která se snaží chránit migrační prostupnost krajiny pro velké lesní savce (rys ostrovid, medvěd hnědý, vlk obecný a los evropský). Rozsáhlá oblast mezi městy Prostějov, Olomouc, Přerov, Kroměříž je pro tyto vzácné

druhy prakticky neprostupná, nejbližší migrační koridor, který umožňuje migraci těchto živočichů, vede z Dražanské vrchoviny severně přes Konicko.

Konektivitu krajiny má zajišťovat systém územního systému ekologické stability - ÚSES. V území je vymezena nivní větev lokální úrovně vedoucí v ose vodních toků Hloučela, Romže a Valová a také lesní větev – větev nadregionální úrovně zasahující do k. ú. Čechovice-Záhoří s vloženým funkčním lokálním biocentrem, na kterou navazuje větev lokální úrovně vedoucí jihozápadní části území a větev regionální úrovně s vloženými lokálními biocentry v k. ú. Vrahovice. Funkčnost současných prvků vymezeného ÚSES není dostatečná, většina prvků není ani založena, za funkční se dají považovat pouze prvky v ose Hloučely po silnici D46, LBC 1 a LBC 13 v k. ú. Čechovice-Záhoří a LBC 12 v k. ú. Domamyslice.

C.3.9 VEŘEJNÁ ZELEŇ

Na území města je řada míst, které slouží jako příjemné místo k pobytu i během horkých letních dní. Jedná se zejména o parky a veřejně přístupnou zeleň – např. Smetanovy, Kolářovy a Mládkovy sady, vegetaci podél Hloučely nebo Husovo náměstí. Tato prostranství jsou navíc doplněna fontánami nebo jinými vodními prvky, které užívání prostranství v letních dnech zpřijemňují. Na mnoha místech došlo v posledních letech k výsadbě dřevin a založení trvalkových záhonů a květnatých luk (např. na ulici Brněnská, Josefa Lady, Janáčkova nebo Vrahovická). Důležitým prvkem na území města je zelený pás podél řeky Hloučela. Tento doprovodný pás dřevin, který vede severní částí města, má charakter lesoparku.

Mezi nejvýznamnější plochy veřejné zeleně na území města patří:

- zámecký park a Smetanovy sady,
- Kolářovy sady,
- Mládkovy sady,
- Spitznerovy sady,
- Náměstí Svatopluka Čecha,
- Náměstí T. G. Masaryka,
- Botanická zahrada Petra Albrechta,
- Husovo náměstí,
- Náměstí spojenců,
- Zelený pás podél řeky Hloučela (biokoridor Hloučela) – jedná se o doprovodný pás dřevin podél Hloučely, který vede přes severní část města.

Výsadba a údržba dřevin je problematická v městské památkové zóně, a to zejména z důvodu památkové ochrany. Další překážkou při výsadbě stromů jsou inženýrské sítě a jejich ochranná pásma. Tento problém řeší i jiná města. K úbytku zeleně dochází i vlivem zahušťování zástavby města.

C.3.10 STARÉ EKOLOGICKÉ ZÁTĚŽE

Staré ekologické zátěže

Někdejší průmyslová i jiná činnost (například vojenské objekty) po sobě zanechala nesmazatelné a obvykle jen náročně odstranitelné stopy v podobě znečištění různých složek životního prostředí. Nejrizikovější je znečištění půdního, resp. horninového prostředí a podzemní vody, neboť zde staré ekologické zátěže (SEZ) mohou přetrvávat i po dlouhé desítky let. Vesměs jsou to pozůstatky z doby, která vlivům na životní prostředí věnovala pozornost jen okrajově nebo vůbec ne, tzn. zhruba do konce 80. let minulého století, ale i podstatně dřívější.

Systematickou evidenci informací o kontaminovaných a potenciálně kontaminovaných místech i ekologických újmách vede Informační systém SEKM provozovaný Ministerstvem životního prostředí. V databázi SEKM existuje značný počet lokalit bez zpracovaných analýz rizik a bez podrobného nebo i vůbec jakéhokoliv průzkumu kontaminace.

Na území města Prostějov se dle databáze SEKM nachází 13 lokalit se starou ekologickou zátěží. Jedná se o tyto:

- DT výhybkárna a mostárna a.s.
- ALORA, s.r.o.
- HŽP - Služby a.s. Prostějov
- Skládka TS
- JMP, a.s. Prostějov
- Bývalý Akciový pivovar Prostějov
- Vrakoviště u spalovny
- Areál bývalých Jezdeckých kasáren
- Brownfield točna a výtopyna
- Skládka u nádraží
- Bývalé opravny Agrostroje
- Bývalé OP Prostějov
- MEGAWASTE-EKOTERM, s.r.o. (SEKM, 2023)

C.3.11 ODPADY

V Prostějově je k odkládání nebezpečného odpadu vyprodukovaného fyzickými osobami určen v provozních hodinách sběrný dvůr na ulici Anenská a ulici Průmyslová v Prostějově. V okrajových částech města Prostějova je mobilní svoz organizován dvakrát do roka. Léky je možné odkládat v lékárnách.

K odkládání objemného odpadu vyprodukovaného fyzickými osobami jsou určeny také zmíněné sběrné dvory. Objemný odpad lze odkládat ve stanovených termínech také do velkokapacitních kontejnerů rozmístěných oprávněnou osobou (.A.S.A.TS Prostějov, s.r.o.) na určených stanovištích ve městě. Dále lze objednat přistavení kontejneru na určené místo u oprávněné osoby za úhradu.

Občané města mohou s dalším odpadem nakládat těmito způsoby:

- Zbytkový odpad - místa vybavená typizovanými sběrnými nádobami o objemu 110, 120 a 240 litrů nebo 1100 litrů (tzv. "popelnicemi" nebo "kontejnery").
- Využitelné složky komunálního odpadu - jsou určena místa vybavená speciálními sběrnými nádobami označenými druhem využitelné složky (papír / sklo bílé / sklo barevné / plasty, PET, nápojové kartony, kovy / kovy) tzv. stanoviště tříděného odpadu. K odkládání využitelných složek komunálního odpadu jsou určeny v provozních hodinách i dva sběrné dvory.
- Do speciálních sběrných nádob na některých stanovištích tříděného odpadu lze odkládat i textil nebo použité elektro a jedlé oleje a tuky.
- Biologicky rozložitelný odpad – sběrné nádoby nebo kompostéry nebo sběrné dvory
- Kovy – sběrné dvory. Drobný kovový odpad lze odkládat na stanovištích tříděného odpadu do šedých kontejnerů na kovy, nebo do žlutých kontejnerů na plast.
- Použité elektrozařízení - není odpad. Odložit ho občan může v provozních hodinách na sběrné dvory. Malé kusy je možno odložit do červených kontejnerů na 11 stanovištích tříděného odpadu v ulicích města.
- Jedlé oleje a tuky – sběrné dvory. V dobře uzavřených PET lahvích je možné oleje odkládat na 44 místech na stanovištích tříděného odpadu do zelené nádoby s oranžovým víkem (viz níže).

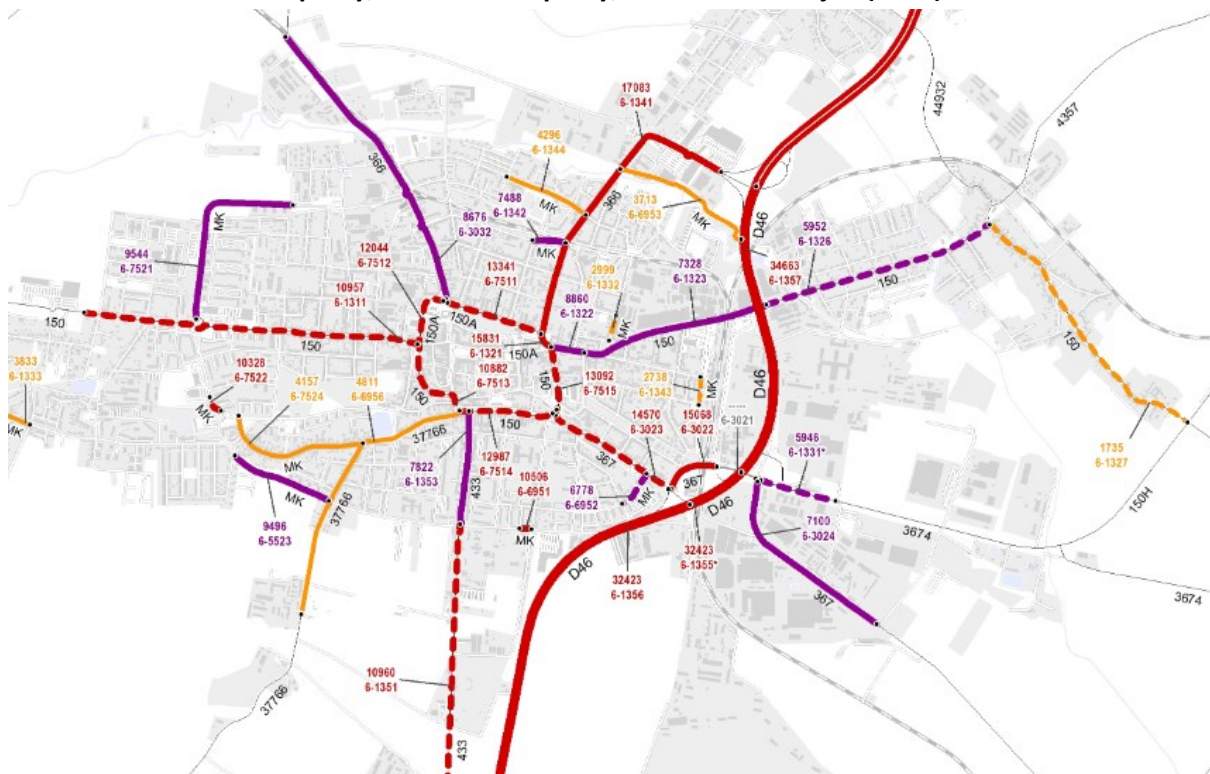
Na nakládání s odpady spolupracuje s městem Prostějov společnost FCC Prostějov, s.r.o.

C.3.12 HLUK

Obecně má hluk významný negativní vliv na zdraví obyvatel, kdy buď přímo působí na sluch obyvatel (spíše v případě krátkodobého, ale intenzivního zdroje hluku) nebo, v případě dlouhodobého vystavení se hluku, vyvolává u obyvatel odvozené poruchy (vysoký krevní tlak, snížení imunity, chronická únava, snížení kvality spánku, deprese, zhoršení paměti, ztráta pozornosti a jiné).

Hlavním zdrojem hluku je z hlediska hlukové zátěže automobilová a transitní doprava. Orientační hodnocení úrovně hlukové zátěže z automobilové dopravy je možno provést na podkladě výsledků sčítání dopravy z roku 2021.

Obrázek 13 Intenzita dopravy, dle sčítání dopravy, ve městě Prostějov (2021)

Zdroj: ŘSD – Sčítání dopravy, 2021

Hlukové ukazatele se vztahují na hluk ve venkovním prostředí, jemuž jsou vystaveni lidé. Určujícím ukazatelem hluku (hygienickým limitem) používaným pro hodnocení akustické (hlukové) situace v konkrétní lokalitě je ekvivalentní hladina akustického tlaku $A_{L_{Aeq,T}}$ a odpovídající hladiny v kmitočtových pásmech. V denní době se stanoví pro 8 souvislých a na sebe navazujících nejhluchnějších hodin ($L_{Aeq,8h}$), v noční době pro nejhluchnější 1 hodinu ($L_{Aeq,1h}$). Pro hluk z dopravy na pozemních komunikacích a dráhách a pro hluk z leteckého provozu se ekvivalentní hladina akustického tlaku $A_{L_{Aeq,T}}$ stanoví pro celou denní ($L_{Aeq,16h}$) a celou noční dobu ($L_{Aeq,8h}$).

Hygienický limit ekvivalentní hladiny akustického tlaku A se stanoví součtem základní hladiny akustického tlaku $A_{L_{Aeq,T}} = 50$ dB a korekcí přihlízejících ke druhu chráněného prostoru a denní a noční době podle přílohy č. 3 k nařízení vlády č. 272/2011 Sb.

C.3.13 KULTURNÍ PAMÁTKY

Architektonické dědictví je v České republice rozděleno do několika skupin. První představují kulturní statky, případně jejich soubory, které jsou vymezeny jako kulturní památka nebo národní kulturní památka. Druhou skupinu tvoří plošně chráněná území. Mezi plošně chráněná území patří národní kulturní památky, kulturní památky, památkové zóny a rezervace. Řešené území je nutno chápat též jako území s archeologickými nálezy ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Památkově chráněná území krajinných památkových zón (KPZ), městských památkových zón (MPZ), vesnických památkových rezervací (VPR) a vesnických památkových zón (VPZ), chráněných kulturních památek a jejich prostředí, ochranných pásem (OP) národních kulturních památek (NKP) jsou vedeny v Ústředním seznamu kulturních památek ČR.

Nejvýznamnějšími součástmi kulturního bohatství národa jsou národní kulturní památky, vyhlášené vládou ČR dle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. V současnosti je v Ústředním seznamu kulturních památek zapsáno přes 300 rejstříkových čísel národních kulturních památek, (NPÚ, 2023).

Dle údajů z památkového katalogu je na území města Prostějova evidováno 115 nemovitých kulturních památek. Jedná se o kříže, boží muka, sochy, zámek, kostely a kaple, měšťanské domy, vily a další objekty, vesnické usedlosti, městské opevnění, vodní mlýn a další objekty.

Hodnotné historické centrum města Prostějova je chráněno jako Městská památková zóna, která byla vyhlášena v roce 1990. Rozlehlému obdélníkovému náměstí dominuje secesní budova nové radnice s věží. Náměstí je lemováno patrovými měšťanskými domy, nachází se zde zajímavá renesanční stará radnice a za ní stojící kostel Nejsvětější Trojice. V centru města se také dochovaly zbytky židovské čtvrti, kromě několika domů i synagoga. Atmosféru města dotváří zbytky hradebních zdí nebo renesanční zámek.

Zajištění adekvátní péče o kulturní památky může být komplikováno tlakem na vytvoření prostoru pro dopravní infrastrukturu v rámci historických jader sídel či na nové využití dlouhodobě nevyužívaného objektu a jeho revitalizaci. Všechny tyto památky vytvářejí také příležitosti k rozvoji cestovního ruchu.

Z hlediska problematiky adaptací a mitigací na změnu klimatu je potřeba zmínit potenciální riziko nevhodných úprav historicky hodnotných objektů, např. v rámci zateplení. Veškeré projekty zaměřené na některé z kulturních památek je nutno koordinovat s odborným pracovištěm památkové péče – Národním památkovým ústavem.

C.4 STÁVAJÍCÍ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ

Stav životního prostředí včetně současných problémů je popsán podrobně v předcházejících kapitolách. Níže je uveden hlavní souhrn nejvýznamnějších problémů:

KLIMA A OVZDUŠÍ

- Efekt městského tepelného ostrova
- Zvyšující se vlivy vysokých teplot a četnějších vln veder a jejich dopad na zdraví především zranitelných skupin obyvatel (senioři, chronicky nemocní, děti).
- Extrémní jevy počasí, extrémní hydrometeorologické události
- Překračování imisních limitů B(a)P
- Vliv tranzitní dopravy a osobní dopravy na kvalitu ovzduší
- Hlavním zdrojem znečištění ovzduší je celoročně automobilová doprava, v zimním období vytápění domácností a velké průmyslové podniky

VODA

- Rychlý odtok vody z krajiny
- Bleskové povodně, které nelze příliš předpovídat, spojené s rizikem sesuvů půdy
- Menší část města je ohrožována povodněmi na vodních tocích
- Řešení protipovodňových opatření převážně technickým řešením v minulosti
- Riziko bodového havarijního znečištění povrchových vod

PŮDA A ZEMĚDĚLSTVÍ

- Erozní ohrožení a degradace půd
- Trend soustřeďovat zemědělské pozemky do větších půdních bloků má negativní vliv na biodiverzitu
- Zábory ZPF pro potřeby výstavby
- Riziko přehřívání zemědělské půdy a sucha

LESY

- Minimální podíl lesních porostů na území města
- Degradace lesních porostů v důsledku dopadů klimatické změny a návazné gradace podkorního hmyzu a dalších patogenů a onemocnění

PŘÍRODA A KRAJINA

- Zvyšující se tlak na cenné části přírody
- Střety rozvojových záměrů se zájmy ochrany přírody (např. nové dopravní komunikace, fragmentace krajiny, omezení migrační prostupnosti aj.)
- Omezená funkčnost prvků ÚSES (jsou navrženy, ale v řadě případů nefunkční)
- Krajina je ekologicky nestabilní s nízkým výskytem přírodně hodnotnějších a ekologicky stabilnějších ploch

HORNINOVÉ PROSTŘEDÍ, STARÉ EKOLOGICKÉ ZÁTĚŽE

- Přítomnost starých ekologických zátěží s rizikem ohrožení životního prostředí

ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

- Nepřipravenost na plnění cílů „balíčku oběhového hospodářství“ a cílů EU v oblasti nakládání s odpady. Dopad na výši nákladů (včetně poplatků) za nakládání s odpady; snižující se využití vytríděného odpadu.
- Nutnost snižování množství odpadů ukládaného na skládky.

HLUK

- Překračování limitů hladin hluku v blízkosti zatížených silničních komunikací, zvláště v lokalitách s vysokou koncentrací obyvatel

KULTURNÍ A HISTORICKÉ HODNOTY

- Riziko negativního ovlivnění kulturních a památkových hodnot nevhodnými úpravami objektů

D. PŘEDPOKLÁDANÉ VLIVY KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ VE VYMEZENÉM DOTČENÉM ÚZEMÍ

Níže jsou uvedeny obecné předpoklady vlivu na životní prostředí dle charakteru Adaptační strategie města Prostějova na změnu klimatu a specifika řešeného území vzhledem k aktuální verzi návrhové části koncepce.

Při zohlednění stávajících problémů životního prostředí uvedených v kapitole C.4 byly identifikovány potenciální vlivy AS Prostějov na základě posouzení aktuálního znění její návrhové části vůči jednotlivým sledovaným složkám a problémovým okruhům životního prostředí relevantním k zaměření posuzovaného dokumentu a analýze životního prostředí a stávajících problémů životního prostředí v předchozí kapitole.

Potenciální vlivy AS Prostějov na jednotlivé složky životního prostředí jsou uvedeny v tabulce.

Tabulka 4 Potenciální odhadované vlivy Adaptační strategie města Prostějova na změnu klimatu na složky životního prostředí

Problémový okruh životního prostředí relevantní vzhledem k Adaptační a mitigační strategii	Specifické problémy ŽP relevantní vzhledem Adaptační a mitigační strategii	Předběžná identifikace vlivů na ŽP v důsledku uplatňování doporučených opatření na snížení dopadů klimatických změn
Kvalita ovzduší	Vliv dopravy v okolí hlavních silničních komunikací Negativní vliv lokálních topenišť na znečištění ovzduší Překračování imisních limitů pro benzo(a)pyren	V rámci AS Prostějov je cílem podporovat mitigační opatření s nižšími emisemi CO ₂ , a to především v oblasti energetiky a udržitelných forem dopravy. Tímto bude snižována také spotřeba paliv a tím i emise znečišťujících látek do ovzduší. <i>Jsou očekávány pozitivní vlivy. Opatření uvedené v koncepci sníží produkci znečišťujících látek z dopravy a z vytápění a bude tak mít pozitivní vliv na kvalitu ovzduší ve městě. Současně dojde ke snížení spotřeby energie a omezené emisí skleníkových plynů.</i>
Klimatická změna	Narůstající počet událostí s extrémními projevy počasí (dlouhotrvající sucho, povodně, vlny veder) Efekty městského tepelného ostrova	V případě uplatňování opatření bude podpořena přirozená retence vody v intravilánu a v krajině, dojde k doplnění prvků modro-zelené infrastruktury ve městě a návrhů opatření pro podporu zadržování vody (akumulace, retence, vsakování, využití propustných povrchů, doplnění vodních prvků, zlepšování vodohospodářské infrastruktury, přírodě blízká opatření pro zadržení vody ve volné krajině, protierozní a půdoochranná opatření) Dále je předpokládáno pokračování ve snižování energetické náročnosti budov.

Problémový okruh životního prostředí relevantní vzhledem k Adaptační a mitigační strategii	Specifické problémy ŽP relevantní vzhledem Adaptační a mitigační strategii	Předběžná identifikace vlivů na ŽP v důsledku uplatňování doporučených opatření na snížení dopadů klimatických změn
		<p><i>Jsou očekávány pozitivní vlivy. Lze očekávat snížení dopadů klimatických změn, lepší adaptace na případná rizika a zmírnění efektu městského tepelného ostrova).</i></p>
Voda	<p>Rychlý odtok vody z krajiny Bleskové povodně, které nelze příliš předpovídat, spojené s rizikem sesuvů půdy Menší část města je ohrožována povodněmi na vodních tocích Řešení protipovodňových opatření převážně technickým řešením v minulosti Riziko bodového havarijního znečištění povrchových vod</p>	<p>Adaptační strategie předpokládá podporu retence vody v krajině, půdoochranná a protierozní opatření, zlepšení nakládání se srážkovými vodami ve městě, realizace prvků modro-zelené infrastruktury a zelené infrastruktury na budovách a podporu znovuvyužívání srážkové vody a šedých vod.</p> <p><i>S pomocí výše uvedených opatření lze očekávat pozitivní vlivy na problémy v oblasti vodního hospodářství ve městě.</i></p>
Příroda a krajina, půdní fond	<p>Zvyšující se tlak na cenné části přírody Střety rozvojových záměrů se zájmy ochrany přírody Omezená funkčnost prvků ÚSES Ekologicky nestabilní krajina Eroze a zábory ZPF</p>	<p>Předpokládá se rozvoj a zkvalitňování prvků ÚSES a ochrana významných krajinných prvků. Současně se předpokládají protierozní opatření v krajině.</p> <p>Potenciální negativní vliv na přírodu a krajinu představují aktivity v souvislosti s novou výstavbou (např. zábor půdy). Veškeré záměry musí být řešeny v rámci posuzování konkrétních projektů a ve spolupráci s orgány ochrany přírody.</p> <p><i>Očekávají se pozitivní vlivy, například v podpoře prvků ÚSES a jejich funkčnosti, ve zlepšení stavu kvality zeleně ve městě a ve volné krajině a v přístupech k hospodaření v krajině. Potenciální negativní vlivy na přírodu a krajinu mohou nastat v souvislosti s novou výstavbou, avšak s ohledem na charakter města Prostějova je toto riziko minimální.</i></p>
Zdraví a ovzduší	<p>Znečišťující látky v ovzduší z dopravy, lokálních topenišť a výroby tepelné energie Zdravotní rizika vyplývající z dopadů změn klimatu</p>	<p>Opatření Adaptační a mitigační strategie by měla přinést pozitivní vlivy na veřejné zdraví v souvislosti s bezpečností obyvatel v podmínkách extrémních jevů počasí (stabilizace retenční schopnosti krajiny), snížení dopadů změn klimatu (adaptační opatření v intravilánu a extravilánu města).</p>

Problémový okruh životního prostředí relevantní vzhledem k Adaptační a mitigační strategii	Specifické problémy ŽP relevantní vzhledem Adaptační a mitigační strategii	Předběžná identifikace vlivů na ŽP v důsledku uplatňování doporučených opatření na snížení dopadů klimatických změn
		<p>Současně se předpokládají opatření v oblasti energetiky a udržitelné mobility, které povedou rovněž ke snížení emisní zátěže.</p> <p><i>Předpokládají se pozitivní vlivy na zdraví obyvatel.</i></p>
Kulturní a historické hodnoty	Riziko negativního ovlivnění kulturních a památkových hodnot nevhodnými úpravami objektů	<p>Do koncepce v její implementační části budou zařazena preventivní opatření pro předcházení případným negativním vlivům způsobeným nevhodnými realizacemi a úpravami objektů.</p> <p><i>Při vhodné realizaci lze za dodržení podmínek pro ochranu kulturních a historických hodnot v území předpokládat neutrální až mírně pozitivní vlivy na kulturní a historické hodnoty v území.</i></p>

Z výše uvedeného vyplývá, že nejsou předpokládány negativní vlivy na jednotlivé složky životního prostředí. Negativní vlivy by byly potenciálně možné pouze v případě nevhodné/neodborné realizace projektů. Proto budou do koncepce do Implementační části zapracována Opatření k prevenci negativních vlivů na životní prostředí.

E. DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE

E.1 VÝČET MOŽNÝCH VLIVŮ KONCEPCE PŘESAHUJÍCÍCH HRANICE ČESKÉ REPUBLIKY

Zaměření a rozsah Adaptační strategie města Prostějova na změnu klimatu, a její působnost pro území města Prostějova nepředpokládá její významné negativní vlivy, které by přesahovaly hranice České republiky. Pokud by takové vlivy byly zjištěny v průběhu posuzování, bude na tuto skutečnost neprodleně upozorněn příslušný úřad.

E.2 MAPOVÁ DOKUMENTACE A JINÁ DOKUMENTACE TÝKAJÍCÍ SE ÚDAJŮ V OZNÁMENÍ KONCEPCE

Mapová dokumentace, týkající se dotčeného území, je vesměs uvedena v textu Oznámení. Seznam hlavních podkladových materiálů, které byly použity pro zpracování tohoto Oznámení, je uveden v kapitole "Seznam použitých podkladů".

E.3 DALŠÍ PODSTATNÉ INFORMACE PŘEDKLADATELE O MOŽNÝCH VLIVECH NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

Základní informace o potenciálních vlivech koncepce na životní prostředí, které byly známy v době zpracování oznámení, jsou uvedeny v předcházejících kapitolách.

E.4 STANOVISKO ORGÁNU OCHRANY PŘÍRODY, POKUD JE VYŽADOVÁNO PODLE § 45I ODS. 1 ZÁKONA Č. 114/1992 SB., VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ.

Při přípravě Oznámení byla s ohledem na požadavky zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, § 45i byla řešena i problematika možných vlivů na lokality soustavy Natura 2000. V případě tohoto Oznámení bylo metodicky vycházeno z Metodického pokynu „Postup hodnocení vlivů koncepcí a záměrů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti“ z roku 2018, který je uveden ve Věstníku MŽP z listopadu 2018. Citujeme (kurzívou) zde hlavní informace týkající se možných významných vlivů na soustavu Natura 2000, respektive vydávání stanovisek.

Z metodického pokynu a zákona vyplývá, že prvním nezbytným krokem je úvaha (jejíž provedení leží v první fázi na předkladateli koncepce), zda se může v případě konkrétní koncepce jednat o tak významný vliv, že musí být podroben hodnocení.

Pro potřeby procesu posuzování vlivů koncepcí na předmět ochrany a celistvost EVL a PO je proto nezbytné vycházet i z definice v § 45h ZOPK: „...jakákoliv koncepce, která může samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost EVL nebo PO...“, při obecném vymezení termínu „koncepce“ je však třeba vycházet z definice v § 3 písm. b) ZPV.

Koncepce se ke stanovisku podle § 45i odst. 1 ZOPK nepředkládá pouze v případě, že existuje jistota, že významný vliv nebude existovat. Pokud není možné takové nebezpečí na základě známých skutečností vyloučit, musí být návrh koncepce nebo záměru předložen OOP ke stanovisku. Řadu koncepcí bude možné předem vyloučit z povinnosti hodnocení dle § 45i ZOPK, neboť žádný vliv na EVL a PO mít nemohou, resp. nebude z hlediska cílů ochrany významný. Tyto činnosti však nelze vymežit obecně.

Ten, kdo zamýšlí pořídit záměr nebo koncepci, by se měl při úvaze, zda je nutné si od OOP stanovisko vyžádat, řídit zejména třemi následujícími kritérii. Kladná odpověď byt' na jednu z těchto otázek indikuje povinnost postupovat podle ustanovení § 45i odst. 1 ZOPK:

- a) *Může dojít ke změně nebo ztrátě rozlohy, podstaty, struktury či funkce (funkcí) části přírodního stanoviště nebo biotopu druhu, který je předmětem ochrany EVL nebo PO?*
- b) *Může dojít k rušení, poranění, zničení nebo usmrcení jedinců druhů, a to všech jejich vývojových stádií, které jsou předmětem ochrany EVL nebo PO?*
- c) *Může dojít k narušení nebo ohrožení celistvosti lokality, tedy materiálových, ekologických a funkčních nebo z hlediska předmětů ochrany jinak důležitých toků, vazeb a struktur?*

Z těchto úvah bylo vycházeno při úvaze předkladatele koncepce, která vychází z následujících skutečností:

- a) *Může dojít ke změně nebo ztrátě rozlohy, podstaty, struktury či funkce (funkcí) části přírodního stanoviště nebo biotopu druhu, který je předmětem ochrany EVL nebo PO?*

Na území statutárního města Prostějov ani v jeho bezprostřední blízkosti se nenachází žádná EVL ani PO. Nejbližší EVL Hrdibořické rybníky se nacházejí ve vzdálenosti cca 3 km od hranice katastru města. Další EVL jsou ve vzdálenosti ještě větší – tj. 5 km a více.

S ohledem na tuto vzdálenosti, s ohledem na charakter koncepce a s ohledem na to, že záměry přispívají primárně ke zlepšování stavu životního prostředí, nejsou předpokládány významné vlivy na lokality soustavy Natura 2000 a nemůže dojít ke změně nebo ztrátě rozlohy, podstaty, struktury či funkce (funkcí) části přírodního stanoviště nebo biotopu druhu, který je předmětem ochrany EVL nebo PO.

- b) *Může dojít k rušení, poranění, zničení nebo usmrcení jedinců druhů, a to všech jejich vývojových stádií, které jsou předmětem ochrany EVL nebo PO?*

Platí obdobná situace jako v případě bodu a) – tj. s ohledem na nepřítomnost EVL na území města a jejich vzdálenostem nelze předpokládat, že může dojít k rušení, poranění, zničení nebo usmrcení jedinců druhů, které jsou předmětem ochrany některých uvedených EVL (nebo PO)

- c) *Může dojít k narušení nebo ohrožení celistvosti lokality, tedy materiálových, ekologických a funkčních nebo z hlediska předmětů ochrany jinak důležitých toků, vazeb a struktur?*

S ohledem na nepřítomnost EVL na území města a jejich vzdálenostem od hranice města nelze předpokládat, že může dojít k narušení nebo ohrožení celistvosti některé z lokalit, tedy materiálových, ekologických a funkčních nebo z hlediska předmětů ochrany jinak důležitých toků, vazeb a struktur. Uvedené EVL nejsou s územím města Prostějov jakkoliv propojena.

Na základě všech těchto uvedených skutečností lze vyvodit, že nelze předpokládat významný vliv koncepce na lokality soustavy Natura 2000 a nebyla proto podávána žádost o stanovisko dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

Datum zpracování oznámení koncepce:

Oznámení koncepce bylo zpracováno 19. 10. 2023

Jméno, příjmení, adresa, telefon a e-mail osob, které se podílely na zpracování oznámení koncepce:

EKOTOXA s.r.o.
Fišova 403/7
Brno – Černá Pole
602 00
telefon: +420 558 900 025
email: zdenek.frelich@ekotoxa.cz

Ing. František Jurečka, PhD.
Mgr. Klára Rausová
Ing. Ondřej Tučka

Mgr. Zdeněk Frélich - Držitel osvědčení odborné způsobilosti ke zpracování dokumentací a posudků ve smyslu § 19 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů; číslo osvědčení: 39949/ENV/14 ze dne 30. 6. 2014. Prodlouženo rozhodnutím č. j. MZP/2019/710/740 ze dne 25. března 2019 do 20.7.2024 autorizovaná osoba k provádění posouzení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (číslo osvědčení 101346/ENV/09, které bylo prodlouženo dne 21. 10. 2014, č. j. 73460/ENV/14 a následně dne 18. října 2019 rozhodnutím č. j.: MZP/2019/630/2565 do 18.10.2024.

Podpis oprávněného zástupce předkladatele (na základě plné moci ze dne 20. 10. 2022):

- otisk razítka -
Ing. Jiří Rozehnal v. r.
2. náměstek primátora
Statutární město Prostějov

SEZNAM POUŽITÝCH PODKLADŮ

- AOPK ČR (2009): Příroda a krajina v České republice a jejich přizpůsobení změnám podnebí.
- ČSÚ. Český statistický úřad – Územně analytické podklady.
- EKOTOXA s.r.o. (2014). Komplexní studie dopadů, zranitelnosti a zdrojů rizik souvisejících se změnou klimatu v ČR.
- Hospodaření se srážkovými vodami – cesta k modrozelené infrastruktuře, 2018
- Komplexní studie dopadů, zranitelnosti a zdrojů rizik souvisejících se změnou klimatu v ČR. ČHMÚ, aktualizace 2019
- Meteorologický slovník výkladový a terminologický, 2015
- MŽP, 2021: Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR, aktualizace 2021
- MŽP (2021): Národní akční plán adaptace na změnu klimatu. ČR. Praha. Aktualizace 2021
- MŽP (2017): Politika ochrany klimatu v ČR. Praha.
- Riziková území při extrémních přívalemých srážkách, 2014
- SECAP (2018). How to develop a Sustainable Energy and Climate action plan (SEAP) - Guidebook. Luxembourg: Publications Office of the European Union
- Územně analytické podklady ORP Prostějov, aktualizace 2020
- Územní plán města Prostějov ve znění Změny č. 5, 2023
- Územní studie rozvoje cyklistické dopravy v Olomouckém kraji, 2009
- Zahradníková, S. a kol. Hodnocení rizika vysychání drobných vodních toků v České republice (2016), VTEI
- Zpráva o životním prostředí v Olomouckém kraji v roce 2021, CENIA, 2022

- <https://www.adaptterraawards.cz>
- www.chmi.cz
- www.cuzk.cz
- https://www.czso.cz/csu/czso/csu_a_uzemne_analyticke_podklady
- <https://www.czso.cz/csu/xm/obyvatelstvo-xm-obce>
- <https://eagri.cz/public/app/eagriapp/PU/Prehled>
- www.geology.cz
- www.intersucho.cz
- <http://invaznirostliny.ibot.cas.cz/druhy>
- www.klimatickazmena.cz
- www.mapy.cz
- www.nature.cz
- www.npu.cz
- www.pocitamesvodou.cz
- www.uhul.cz